

ΝΙΚ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΣ

Η ΤΟ Ι

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΑΙΣΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

Κ Α Τ Α

Τὰ ἐπίσημα ἀναλυτικὰ προγράμματα τῶν
μαθημάτων τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσως.

Π Ρ Ο Σ Χ Ρ Η Σ Ι Ν

ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΦΟΙΤΩΝΤΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Διὰ τὴν Α', Β', Γ' καὶ Δ' τάξιν.

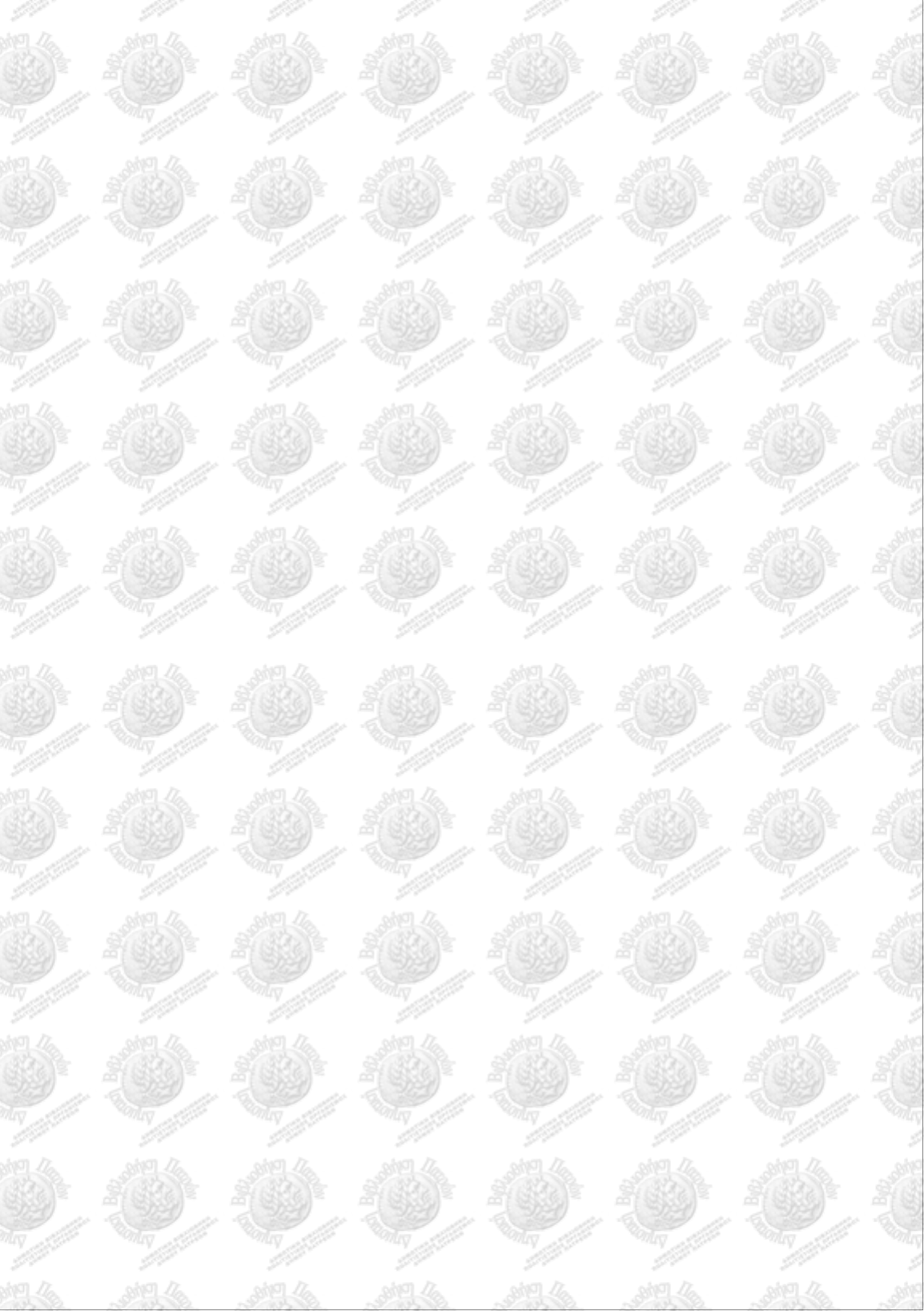

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

Ευπογραφεῖον ὁ «Φοῖνιξ» Ἡρακλ. Π. Εὐμορφοπούλου

Διςσαύρωσι δόων Κανάκης καὶ Φιλοποίμενος.

1904

ΝΙΚ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΣ

Η ΤΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΙΣΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

Κ Α Τ Α

Τὰ ἐπίσημα ἀναλυτικὰ προγράμματα τῶν
μαθημάτων τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσεως.

Π Ρ Ο Σ Χ Ρ Η Σ Ι Ν

ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΦΟΙΤΩΝΤΩΝ

ΤΕΤΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Διὰ τῶν Α'. Β'. Γ'. καὶ Δ'. τάξεων.

Ε Ν Π Α Τ Ρ Α Ι Σ

Τυπογραφεῖον ὁ «Φοῖνιξ» Ἡρακλ. Π. Εὐμορφοπούλου

Διασταύρωσις ὁδῶν Κανακάρη καὶ Φιλοπολίμενος.

1904

Πάν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ κ.
Ν. Παπαπαναγιώτου.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΙΣΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ

1. Προσευχή-

Δός μοι δέσποινα Μαρία,
Δός μοι την βοήθειάν σου,
Καὶ ποτέ, ποτέ μακράν σου,
Μη μ' ἀφίνης, Παναγία.

Χάριζε μοι τὴν ὑγίαν
Κάμε με καλὸν παιδίον,
Νὰ πηγαίνω 'ς τὸ σχολεῖον,
Ν' ἀγαπῶ τὴν εὐταξίαν.

Ἄκουε μὲ προθυμίαν
Τὴν φωνὴν τῆς προσευχῆς μου.
Καὶ εἰς τοὺς καλοὺς γονεῖς μου
Δίδε πᾶσαν εὐτυχίαν.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

2. Ὁ Θεός.

Τίς διδάσκει τὸ πουλάκι,
Νὰ πετᾷ, νὰ κελαδῇ;
Νὰ γαυγίζῃ τὸ σκυλάκι
Νὰ φωνάζῃ τὸ παιδί;
Ὁ Θεός, ὁ Θεός.

Τίς διδάσκει τὸ φαράκι
Ἐν τῷ νερῷ νὰ κολυμβᾷ;
Τὸ μικρὸ τὸ μυρμηλάκι
Τόσον βάρος νὰ τραβᾷ;
Ὁ Θεός, ὁ Θεός.

Τίς διδάσκει τὸ ἄρνακι,
Ἐπὶ τὸ βουνὸ νὰ περπατῇ;
Τίς διδάσκει τ' ὀρνιθάκι,
Τὴν τροφὴν του νὰ ζητῇ;
Ὁ Θεός, ὁ Θεός.

Τίς διδάσκει τὸ παιδάκι
Τὴν μητέρα ν' ἀγαπᾷ;
Νὰ κινῇ τὸ στοματάκι,
Νὰ προσφέρῃ πᾶ, πᾶ, πᾶ;
Ὁ Θεός, ὁ Θεός.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

3. Ὁ μόνος ποιητής.

Ποῖος κάμνει τὰ φυτὰ
καὶ διατηρεῖ αὐτά,
Κ' ἐκ τοῦ ψύχους τὴν αὐγὴν
— χύνει ὀρόσον εἰς τὴν γῆν;

Ποῖος σπείρει ἔς τὰ βουνὰ
τάνθη τὰ ἔαρινά,
Καὶ τὸν κῆπον τὸν ξηρὸν
κάμνει πάλιν ἀνθηρόν;

Μάθε, τέκνον, μάθε τίς
εἶναι πάντων ποιητής.
Εἶν' ἐκεῖνος ποῦ ἐκεῖ
εἰς τὰ ὕψη κατοικεῖ.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

4. Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ.

Πόσα ἄστρα εἶν' εἰξεύρεις εἰς τὸν θόλον τ' οὐρανοῦ;
Πόσα ἤμπορεις νὰ εὕρῃς εἶναι νέφη τοῦ καιροῦ;
Ὅλ' αὐτὰ τῷ χει μετρήσει τοῦ Θεοῦ ὁ ὀφθαλμός.
Καὶ αὐτὸν δὲν θ' ἀπατήσῃ ὅστις δήποτ' ἀριθμός.

Ξεύρεις πόσα σμήνη μυῖαι εἰς τὸν ἥλιον πετοῦν·

Ἰχθυδίων τί σωρεῖται εἰς τὸ ὕδωρ κολυμβοῦν·

Πάντ' αὐτὰ μὲ τ' ὄνομά των τὰ ἐκάλεσ' ὁ Θεός.

Καὶ μὲ πλῆθος χαρισμάτων τὰ ἐπρεΐκισεν αὐτός.

N. Καλογερόπουλος.

5. Ἡ μικρὰ Ἐκκλησία

Εἰς τὸ βουνὸ ὕψηλὰ ἐκεῖ
εἶν' ἐκκλησιὰ ἐρημική.

Τὸ σήμεντρό της δὲν κτυπᾷ
δὲν ἔχει ψάλτη οὐδὲ παπᾷ.

Ἐνν καυδῆλι θαμπερὸ
καὶ ἓνα πέτρινο σταυρὸ.

Ἐχει στολίδι μοναχὸ
τὸ ἐκκλησάκι τὸ φτωχό.

Ἄλλ' ὁ διαβάτης ὅαν περνᾷ
στέκεται καὶ το προσκυνᾷ.

Καὶ μὲ εὐλάβεια πολλή
τὸν ἄσπρου το σταυροῦ φιλεῖ.

Ἐπάνω ς' τὸ σταυρὸ ἐκεῖ
εἶναι εἰκόνα μυστική.

Μ' αἶμα τὴν ἔγραψ' ὁ Θεός
καὶ τὴν λατρεῖται ὁ λαός.

* Ἀγγέλως Βλάχος.

6. Ἡ προσευχή.

Σταύρωσε τὰ χερσάκιά σου
ἔς τὸν Πλάστην ταπεινός,

Σήκωσε τὰ ματάκιά σου
ὕψηλὰ ἔς τὸν οὐρανόν.

Κι' ὅς ποῦν τάθῳα χεῖλή σου
ἄθῳα προσευχή.

Οἱ ἄγγελοι θὰ παίζουने
μὲ τᾶσπρα των φτερά.

Καὶ χαρωποί θὰ τρέξουμε
σιμά σου τρυφερά.

Τὰ χεῖλή νὰ φιλήσουने
ποῦ λέν τὴν προσευχή.

Καὶ μέσ' ἔς αὐτὸ τὸ φίλημα
ἀπ' τὸ μικρό σου στόμα,

Θὰ πάρουνε τὸ μίλημα
καὶ θὰ πετοῦν ἀκόμα.

Σ' τὸν Πλάστην νὰ το φέρουνε
ἄθῳα προσευχή.

Κι' ὁ Πλάστης ἀπ' τὸ θρόνο του
θὰ ὀδῇ τὴν προσευχή σου,

Κ' ἐν ἀγγελουῶδι μόνο του
θάρσῃ μὲ τὴν ψυχὴ σου.

Νὰ κατοικῇ ὅαν φύλακας
ποῦ στέλν' ἡ προσευχή.

Ἰω. Πολέμης.

7. Πτηνὸν νὰ ἤμουν.

Πτηνὸν ἂν ἤμουν, τί χρρά,
νὰ ἐξαπλώνω τὰ πτερά
καὶ νὰ πετώ νὰ φθάνω,
ἐκεῖ ἐκεῖ ἐπάνω.

Ἄλλ' ὁ πὸν κόσμον κυβερνῶν
δὲν ἔκαμε κ' ἐμὲ πτηνόν,
καὶ ὅ,τι καὶ ἂν πράξω
ποτὲ δὲν θὰ πετάξω.

Μὲ τῶν ἀγγέλων τὸν χορὸν
νὰ ψάλλω ἄσµα ἱερὸν
πλησίον εἰς τὸν θρόνον
τοῦ ὄντος ἀπ' αἰώνων

Πλήν, καὶ μακρόθεν ἀπ' ἐδῶ
μὲ προθυμίαν τραγουδῶ
καὶ ὕμνους κατ' ἐκάστην
προσφέρω εἰς τὸν Πλάστην.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

8. Δοξολογία.

Θεὸν ὕμνοῦσιν οὐρανοί,
ἡ δόξ' αὐτοῦ μεγάλη.
Ἡ γῆ τὸν Πλάστην ἐπκινεῖ
Θεῷ τὸ σύμπαν ψάλλει.

Θεὸς ὁ πανταχοῦ παρών,
φρουρὸς καὶ ὁδηγὸς μου,
Θεὸς τὰ πάντα ὁ πληρὼν
καὶ βασιλεὺς τοῦ κόσμου.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

9. Ἡ Κυριακή.

Κάτω τὸ βιβλίον κ' ἡ γραμματική !
Φθάνει τὸ σχολεῖον, ἦλθ' ἡ Κυριακή.
Μιὰ μονάχα ἡμέρα ἔχομε παιδιὰ,
Αὔριον Δευτέρα, παλι τσιμουδιά.
Σήμερον ἀργία, τόπι καὶ κρυφτό,
Αὔριον βιβλία καὶ λαιμὸ σκυρτό !
Μὴ λοιπὸν ἀργοῦμε, πῆδo καὶ φωνή !
Ὡς ποῦ νὰ κλεισθοῦμε πάλι 'ς τὸ σκαμνί.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

10. Ἡ θερυνὴ Νύξ.

Τί βραδυά ! τί βραδυά !
ποῦ εὐφραίνει τὴν καρδιά !
Ποιὸς μπορεῖ, ποιὸς μπορεῖ
νὰ μὴ τὴν χαρῇ :

Τὸ ἀηδόνι τραγουδεῖ
μέσα 'ς τὸ χλωρὸ κλαδί,
Καὶ λαλεῖ καὶ λαλεῖ
καὶ μᾶς προσκαλεῖ.

Ποιὸς ποθεῖ, ποιὸς ποθεῖ
εἰς τὸ σπῆτι νὰ κλεισθῇ :
Ὅς τάνοιχτά, 'ς τάνοιχτά
ὅλοι πεταχτά.

Φωτεινὸς οὐρανὸς
λάμπει γύρω γαλανός·
Περισσά, περισσά
τᾶστρα τὰ χρυσά.

Καὶ τὰ σύρει 'ς τὸ χορὸ
τὸ φεγγάρι τ' ἀργυρό.
Ντροπαλό, ντροπαλό
καὶ δειλό, δειλό.

Ὅς ἀνθίζει τὸ κλαδί
καὶ ἀηδόνι τραγουδεῖ,
Ὅς τάνοιχτά, 'ς τάνοιχτά
ὅλοι πεταχτά.

* Ἀγγέλως Βλάχος.

11. Ἡ φιλοστοργία.

Πετᾶς περιστερᾶκι,
Ἵς τὸ κῆπο ἔς τὴν κὺλῃ·
Δὲν βλέπεις τὸ γεράκι,
Τὸ ἄγριον πουλί;

Νομίζω πῶς δὲν εἶσαι
Πολὺ προσεκτικόν·
Πετᾶς καὶ δὲν φοβεῖσαι·
Μὴ σ' εὗρῃ τὸ κακόν.

— Φοβοῦμαι καὶ προσέχω,
Πλὴν μὲ κρατεῖ δουλειά,
Πουλᾶκια δύο ἔχω
Μικρὰ εἰς τὴν φωλιά.

Ἀνοίγω τὰ πτερὰ μου
Καὶ πρόθυμον πετώ,
Καὶ φέρω ἔς τὰ μικρὰ μου
Νερό καὶ φαγητό.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

12. Τὰ πουλάκια.

Τῆς ἐξοχῆς πουλάκια,
Ὡραία ζωηρά,
Ἵς τοῦ δένδρου τὰ κλαδάκια
Πετᾶτε μὲ χαρά.

Καὶ χαίρεσθε τὴν φύσιν
Τὸν εὐμορφον καιρόν,
Καὶ πίνετε ἔς τὴν βρύσιν
Νεράκι κηχερόν.

ὦ ! πῶς ἐπιθυμοῦσα,
Πουλᾶκια ζωηρά,
Κ' ἐγὼ νὰ ἐπετοῦσα
Ἵς τοὺς ὤμους μὲ πτερὰ.

Εἰς πράσινο κλαδάκι
Νὰ παίζω ἀνθηρό,
Κ' ἐγὼ σὰν τὸ πουλάκι
Τὴν φύσιν νὰ χαρῶ.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

13. Ἡ Αὐγή (ἡ Πρωΐα).

Ὡραία ἀνατέλλει καὶ πάλιν ἡ αὐγή !

Καὶ φῶς γλυκὺ μᾶς στέλλει καὶ μειδιᾷ ἡ γῆ.

Σιγά, σιγά ῥοδίζουν αἱ ἄχραι τῶν βουνῶν,

Καὶ εὐθυμα ὀρθρίζουν τὰ σμήνη τῶν πτηνῶν.

Ἀκούετε πῶς ψάλλει φαιδρά των ἡ πνοή,

Τῆς φύσεως τὰ κάλλη καὶ τὸν Θεὸν ὑμνεῖ.

Ἐκεῖνος τὰ κοιμίζει ὡς τρυφερά τροφός,

Ἐκεῖνος τὰ φυπνίζει μὲ δρόσον καὶ μὲ φῶς.

Ἄγγελος Βλάχος.

14. Τὸ τριαντάφυλλον.

Τριαντάφυλλο κλειστὸ εἶδ' ἓνα παιδάκι,
ἦτον τόσον γελαστὸ
χαρωπὸ καὶ μυριστὸ
τὸ τριανταφυλλάκι·
νέον τριαντάφυλλον, τριανταφυλλάκι !
"Αχ, λουλουῖδι προφαντό ! εἶπε τὸ παιδάκι,
θά σε κόψω, δὲν βαστῶ.
— « Ἄν μὲ κόψης σοῦ κεντῶ
τὸ μικρὸ χεράκι ».
Εἶπε τὸ τριαντάφυλλο, τὸ τριανταφυλλάκι.
Ξεκαρδίζεται, γελᾷ τὸ τρελλὸ παιδάκι,
τὸ τραβᾷ, τὸ ξεκολλᾷ
τί ἀγκάθια, τί πολλὰ !
'ς τὸ μικρὸ χεράκι !
"Αχ ! κακὸ τριαντάφυλλο, ἄχ ! τριανταφυλλάκι
Ἄγγελος Βλάχος

15. Τὸ ρυάκι.

Τρέχα φίλεργον ρυάκι, Τρέχα πηγαινε ταχύ.	Τρέχα, φίλεργον ρυάκι Τσίου τσίου κελκδεῖ,
Τὸ μικρὸ τριανταφυλλάκι Σὲ ζητεῖ 'ς τὴν ἐξοχή.	Μέσ' τὸν φοράκτη τὸ πουλάκι Τάηδονάκι 'ς τὸ κλαδί.
Τρέχα, τρέχα, τρέχα ρυάκι.	Τρέχα, τρέχα, τρέχα ρυάκι.
Τρέχα, ὁ μύλος ἐκεῖ κάτω Σὲ ζητεῖ τοῦ μυλωνᾶ.	Τρέχα, τρέχα διψασμένο, Μπέ,μπέ, μπέ,βορχνά,βορχνά.
Ἡ βαρειά μυλόπετρά του Θέλει ὅλο νὰ γυρνεῖ.	Τὰ ἀρονάκια τὰ καϊμένα Καταβαίνουν πὰ βουνά.
Τρέχα, τρέχα, τρέχα ρυάκι.	Τρέχα, τρέχα, τρέχα ρυάκι...

Τρέχα καὶ τὴν ἐργασίαν
Ὁ Θεὸς τὴν εὐλογεῖ.
Φέρει πλοῦτον κ' εὐτυχίαν
Ἀληθὴς χαρὰς πηγὴ.
Τρέχα, τρέχα, τρέχα ρυάκι.

Δ. Ι. Ἰγγλέσης.

16. Τὸ ἀρνάκι.

Ἄρνάκι ἄσπερο καὶ παχὺ
τῆς μάννας του καμάρι,
Ἐδγῆκεν εἰς τὴν ἐξοχή
κ' εἰς τὸ χλωρὸ χορτάρι.

— «Καθώς, παιδίμου, προχωρεῖς
καὶ σὺν ἐλάφει τρέχεις,
Νὰ κακοπάθῃς ἤμπορεῖς
καὶ πρέπει νὰ προσέχῃς».

Ἀπ' τὴν χαρὰ του τὴν πολλή
ἀπρόσεκτα πηδοῦσε,
Τῆς μάννας του τὴν συμβουλή
καθόλου δὲν ψηφοῦσε.

Χανδὰκ' εὐρέθηκε βαθύ,
ὄρμαξ' σὺν παλληκαρί,
Νὰ το πηδῇσῃ προσπαθεῖ
καὶ σπάζει τὸ ποδάρι.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

17. Τὸ χελιδόνι.

Ἐλειψε τὸ χιόνι
κ' ἤλθες χελιδόνι
ἐξυπνὸ πουλί,
ἡ μικρὴ μου στέγη
καλῶς ἤλθες λέγει
καὶ σέ προσκαλεῖ.

Ἔλα μὴ φοβᾶσαι
τὴ φωλιὰ σου κτίσε,
ἔλα, ἐπειδὴ
ἄσυλον θὰ εὔρης,
εἴμαι, νὰ το ξεύρης,
εὐταχτο παιδί.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

18. Ὁ σπουργίτης.

Ἀνότητε σπουργίτη.
Δὲν σέ χωρεῖ τὸ σπῆτι·
Νὰ φύγῃς θέλεις ἀπὸ μᾶς,
Καὶ ἔστὸ παράθυρον ὄρμαξ;
Τὸ ἔχομεν κλεισμένο,
Πουλάκι μου, καὶ μένο.

Ὅτὸ σπῆτι σὰς ἂν μείνω,
Παιδάκι, τί θὰ γείνω;
Καὶ μέσ' ἔς τ' ἀνάκτορα κλειστό,
Ζωὴν δὲν ἔχω, δὲν βαστῶ.
Δὲν θέλω τὴν δουλείαν,
Ζητῶ ἐλευθερίαν.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

19. Ἡ ἀποχώρησις τοῦ χειμῶνος.

Ὅταν μακράν μας φεύγῃς χειμῶν,
ἀνοιξὶς φθάνει, χλόη βλαστάνει,
θάλλει τὸ δάσος καὶ ὁ λειμῶν.

Φεύγεις καὶ λάμπουν οἱ οὐρανοί,
φθάνει θερμότης, φθάνει φαῖδρότης,
αὔρα εὐφραίνει ἑαρινή.

Ὑπαγε, φύγε· ὦρα καλή!
Καὶ ἂν ξεχάσης πάλιν νὰ φθάσης·
δὲν μᾶς πικραίνεις τόσον πόλύ.

Ἀλ. Κατακουζηνός.

20. Μὴ βλαρνίζητε τὰ ἀβλαβῆ ζῶα

Μὴ τὰ ζῶα βασανίζης,
Τ' ἀβλαβὰ μὴ τ' ἀφρνίζης.
Καὶ αὐτὰ ὡς σὺ ἐπίσης
Νεῦρα ἔχουσι καὶ αἰσθήσεις.

Ἀγαπᾷς νὰ σε κτυπῶσι
Καὶ νὰ σε κηκοποιῶσι;
Ν' ἀφαιρῶσι τὴν τροφήν σου.
Νὰ πικραίνουν τὴν ψυχὴν σου;

Μὴ δεικνύης ἀσπλαγγνίαν
Κόπτων καὶ τρυπῶν τὴν μύξαν.
Καθὼς θέλεις σὺ νὰ ζήσης,
Θέλει καὶ αὐτὴ ἐπίσης.

Ὅπως σὺ δὲν ἀγαπᾷς.
Μὴ πειράζης, μὴ κτυπᾷς
Ἀβλαβὸν καὶ ἀναπνέον
Ἀνυδρον, πτηνόν, χερσαῖον.

Ἀλ. Κατακουζηνός.

21. Ὁ Ζίζικας καὶ τὸ Μυρμηκι.

Καλοκαῖρι καὶ ἄνοιξι,
ὅταν ἦσαν τὰ λουλούδια,
Ὁ τρελλὸς ὁ Ζίζικας,
τὴν περνοῦσε μὲ τραγούδια.

Ἐρχετ' εἰς τὸν γείτονα
τὸ προβλεπτικὸ μυρμηκι,
Καὶ ζητεῖ βοήθειαν
ἐν σπόρῳ ἢ σκωλῆκι.

Τὰ λουλούδια πέρασαν·
ἤλθαν χιόνια, ἤλθαν πάγοι.
Καὶ πεινᾷ ὁ Ζίζικας
καὶ δὲν ἔχει τί νὰ φάγῃ.

Τὸ μυρμηκι ἐλθοῦσιν
ἐρωτᾷ. «Καλέ μου γείτονα,
Δέν με λές τί ἔκαμνες
καλοκαῖρι ὅσον ἦτο»;

«Τραγῶδοῦσα, φίλε μου.
ὅσον ἦτο καλὴ ὥρα» . . .

«Τραγῶδοῦσες ; . . . εὐγέ σου !
χοροπήδα λοιπὸν τώρα».

Ῥαγκαβῆς.

22. Ὁ Ἥλιος.

Ὅταν βασιλεύης,
Ἥλιε χρυσέ,
Πόσον μὲ μαγεύεις,
Χαίρω βλέπων σέ.

Τί λαμπρὰ ἦ δύσις !
Καὶ παιδὶ μικρὸν
Μ' ἔτερπεν ἐπίσης,
Μ' ἔκαμνε φαῖδρον.

Καὶ εἰς ἡλικίαν
Τὴν νεανικὴν
Μ' ἔδιδε γλυκεῖαν
Αὕτη ἡδονήν.

Μὲ τὸν νοῦν μου ὅλον
Πλήρης θαυμασμοῦ.
Ἐβλεπον τὸν θόλον
Τότε τοῦρνοῦ.
Ἄγγελος Βλάχος.

23. Ἡ ἀνοιξις.

Ἦλθε πάλ' ἡ ἀνοιξις
Ἦλθον τὰ λουλούδια.
Πράσινα ἡ γῆ φρεσὶ
Καὶ ἀνθίζει τό κλαρεῖ.
Καὶ παντοῦ χροῶς χροοὶ
Καὶ χροῶς τραγούδια.

Ἐλυοσαν 'ς ταῖς κορυφαῖς
Τῶν βουνῶν τὰ χιόνια
Ἀνοιξ' ἡ τριανταφυλλιά
Κ' εἰς τὴν πρώτην του φωληὰ
Ἦλθον πάλιν τὰ πουλιά,
Κ' ἤλθανε τ' ἀηδόνια.

Ὅλ' ἡ φύσις χαροπὴ
χαίρεται καὶ ψάλλει.
Ψάλλετε καὶ σεῖς, παιδιὰ
Μὲ χαρούμενη καρδιά.
Ὅ χειμῶνας τὰ κλαδιὰ
Θά μάρανη πάλι.

Ἄγγελος Βλάχος.

24. Τὰ διψασμένα ἄνθη.

Τ' ἄνθη μου τ' ἀγαπημένα
Ἔχουν δίψα τὰ καυμένα.
Νὰ διψοῦν δὲν θὰ ἀφήσω
Τρέχω νὰ τὰ βοηθήσω.

Ἄνθη μου ἀγαπημένα
Ποῦ διψάσατε καυμένα,
Περιμένετε ὀλίγο.
Μὴ φοβεῖσθε, δὲν θὰ φύγω,

Πεταχτὴ 'σὺν τῷ ζαρκάδι
Θὰ ὑπάγω 'ς τὸ πηγάδι,
Νὰ σὰς φέρω, θά το 'δῇτε,
Τὸ νεράκι ποῦ ζητεῖτε.

Ἐφυγε τὸ κοριτσάκι
Μὲ τὴν στάμνα 'ς τὸ χεράκι,
Πάλιν ἔρχεται τρεχάτη
Μὲ τὴν στάμνα τῆς γεμάτη.

« Ἄνθη μου ἀγαπημένα,
Ποῦ διψάσατε καυμένα
Ἐφερα νερὸ νὰ πιῇτε
Καὶ καλὰ νὰ ὁρσοισθῇτε ».

Ἄλ. Κατακουζηνός.

25. Ἡ μήτηρ μου.

Σὺ μοὶ ἔδωκας, φιλάττη,
τὴν ζωὴν ἐπὶ τῆς γῆς
Κ' ἡ φροντίς σου μὲ φυλάττει
πλήρης φίλτρου καὶ στοργῆς,
ὦ μήτηρ μου γλυκεῖα, γλυκεῖα.

Σὺ μετ' ἀσπασμῶν χιλίων
προσφιλὲς προσεκτικῇ
Μ' ἀπεκοίμιζες παιδίον,
ἄσμα ψάλλουσιν γλυκύ,
ὦ μήτηρ μου γλυκεῖα, γλυκεῖα.

Σὺ τῆς κλίνης μου πλησίον
ὅταν εἴμην ἀσθενής,
Ὅρμα ἔχουσα δακρύον
νύκτας ὅλας ἀγρυπνεῖς.
ὦ μήτηρ μου γλυκεῖα, γλυκεῖα.

Πρὸς τὸν Πλάτην καὶ δεσπότην
ἀνυψοῖς μου τὴν ψυχὴν.
Σὺ μ' ἐδίδαξες τὴν πρώτην
παιδικὴν μου προσευχὴν.
ὦ μήτηρ μου γλυκεῖα, γλυκεῖα.
Ἄλ. Κατακουζηνός.

26. Δέησις πρὸς τὸν Θεόν.

Μὲ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν
τὸν Θεὸν εὐχαριστῶ.
Εἰς αὐτὸν ζωὴν, ὑγίαν
καὶ τὰ πάντα χρεωστῶ.
Τῶν κελῶν εἶναι πηγὴ
χαρίτας μᾶς χορηγεῖ.

Εἰς τὸν οὐρανὸν θρυμᾶζω
Τόσιν σώματ' αὐτῶν.
Πάλιν εἰς τὴν γῆν κυττάζω
βλέπω ἔργα θρυμαστά.
Τί σοφός, τί ἀγαθός
εἰς ἡμᾶς εἶν' ὁ Θεός !

ὦ Θεέ μου, φῶτιζέ με
ν' ἀγαπῶ τὰς ἀρετάς.

ὦ Θεέ, ὁδήγησέ με
εἰς τὰς πράξεις τὰς καλὰς,
Δίδε μου, Θεέ, χαράν.
καὶ καρδίαν καθαράν.

Ι. Καρασούτσα ς.

27. Ἡ Πίστις.

Ἀκρόπολις μας ὁ Θεός
ὁ μέγας ἐν ὑψίστοις
καὶ σιδηροῦς μας θυρεός
ἡ εἰς αὐτὸν θερμὴ μας πίστις.
αὐτός ἡμῶν πατήρ
ὁ τῆς ζωῆς δοτήρ.
καὶ ὥς ἡμῶν αὐτός
ὁ Πλάστης τοῦ φωτός.
ὁ μέγας τοῦ ἡλίου κτίστης.

Πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Θεὸν
ἀήτητον φέρει ἀσπίδα
Προστάτην ἔχει κραταιὸν
τὴν πίστιν του καὶ τὴν ἐλπίδα.
ἂν πάσχη δὲν πονεῖ,
δὲν κλαίει δὲν θηγεῖ,
οὐδ' ἡ ψυχρὰ πνοὴ
τοῦ τάφου του πτοεῖ.
ζῇ ἄλλην προσδοκῶν πετρίδα.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

28. Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίς.

Κι' ἂν δὲν μοῦ μείν' ἐντὸς τοῦ κόσμου
ποῦ ν' ἀκουμβήσω νὰ σταθῶ,
Ἐκεῖ ὕψηλά εἰν' ὁ Θεός μου,
πῶς ἤμπορῶ ν' ἀπελπισθῶ ; (δῖς).

Εἶν' ὁ Θεός ποῦ μ' ἔχει πλάσει
τὸ χέρι του τὸ σπλαχνικό.
Δὲν ἤμπορεῖ νὰ μὲ ξεχάσῃ
καὶ νὰ μ' ἀφήσῃ νηστικό. (δῖς).

Φαιδρά 'ς τὰ δάσ' ὀλογυρίζουν
τοῦ οὐρανοῦ τὰ πετεινά.
Ποτὲ δὲν σπείρουν δὲν θερίζουν
κι' ὅμως κανένα δὲν πεινᾷ. (δῖς).

Μέσ' 'ς τὰ λειβάδι' ἄνθοι καὶ κρῖνοι
δὲν ξμαθὸν ὕφαντικὴν,
Κι' ὅμως ὁ Πλάστης τοὺς ἐνδύει
μὲ μιὰ στολὴ βασιλική. (δῖς).

Κ' ἐμὲ λοιπὸν ἐντὸς τοῦ κόσμου
μικρὸ παιδί καὶ ὀρφανό,
Θὰ μὲ φωτίσ' ὁ Πλαστοουργός μου,
ποῦ κατοικεῖ 'ς τὸν οὐρανό. (δῖς).

Σ. Μ. Βιζυηνός.

29. Ἑωθινὴ προσευχή.

Δός μου χεῖλη νὰ σέ ψάλλω,
δός μου ἄσμα νὰ σ' ὑμνήσω.
δός πνοήν νὰ σ' εὐλογήσω,
τοῦ παντὸς δημιουργέ.

Σέ, εἰς οὗ ἐν μόνον νεῦμα
διελύθη ἡ σκοτία
κ' ἤλθε πάλιν ἡ πρωΐα
κ' ἔλαμψαν χρυσὰ ἀυγὰί.

Ἄς φανῇ, Θεέ, τὸ φῶς σου
κ' εἰς ἡμᾶς μικρὰ παιδιὰ,
ὡς ἐγείρῃ ἡ πρωΐα
τὸν κοιμώμενόν μας νοῦν.

Εἰς ζῶν τὸν κόσμον πάλιν
ἀφυπνίζει ἡ πνοή σου
καὶ ἐγείρονται ἐξ ἴσου
ἄνθη χλόη καὶ πτηνά.

Κ' εἶν' ἡ ἔγερσίς των ὕμνος
εἰς τὸν θεῖόν των πατέρα
καὶ εἶν' ἡ νέα των ἡμέρα
νέον, Πλάστα, ὠσχνά!

Καὶ ἡ ἔγερσίς μας ἄσμα
διαρκὲς πρὸς σέ θὰ στείλῃ
καὶ τὰ νεκρά μας χεῖλη
διαρκῶς θὰ σε ὑμνοῦν.

Ἄγγελος Βλάχος.

30. Τὸ ὄρφανό.

Ἕνα παιδάκι ἐπροχθές σὰν κρίνο μαραμμένο
εἰς ἓνα δρόμο σκοτεινὸ
ἐκύτταζε τὸν οὐρανὸ
μὲ μάτι δακρυσμένο.

Μαῦρα 'φοροῦσε τὸ πτωχό, κ' ἐκεῖνο σὰν ξμένα,
κ' εἶχε τὴν ὄψι θλιθερή·
πῶς ἀγαπῶ ὅποιον φορεῖ
ἐνδύματα θλιμμένα !

Μοσχοβολοῦσε ἀρχοντιά, καὶ ἄς ἦτον γυμνωμένο.
'Ακόμα χθές μέσ' στή φωληά,
στῆς μάννας του τὴν ἀγκαλιά
πετοῦσε τὸ καῦμένο.

'Αμίλητο καὶ σκυθρωπὸ τὸ δάκρυ του κρατοῦσε,
κι' ἄπλωνε χέρι μ' ἐντροπή·
ὅμως δὲν ἤθελε νὰ 'πῇ,
τὸ μαῦρο, πῶς 'πεινοῦσε.

'Αχ! ὅποιος δὲν ἐπείνασε, «πεινῶ!» ποτὲ δὲν λέγει.
Δέν τον ἀφίνουν οἱ λυγμοί·
κυττάζει μόνον τὸ ψωμί
ἀπὸ μακρυὰ καὶ κλαίγει.....

Στὴν ἀγκαλιά μου τῶδαλα μὲ πόνο τὸ καῦμένο,
καὶ τοῦδωκα πικρὸ φιλί·
ὅμως αὐτὸ τί ὠφελεῖ
στὸ ἔρημο τὸ ξένο;

Μητέρες! ὅπου ἔχετε παιδιὰ εὐτυχισμένα
καὶ καλωσύνη 'ς τὴν καρδιά·
πεινοῦν πολλῶν πτωχῶν παιδιά,
καὶ κρυόνουν τὰ καῦμένα.

'Αχ. Παράσχος.

31. Τὸ ὄρφανό.

Εἰς τὸν προθάλαμόν σας περίλυπο ἐμβαίνω
μὲ μάτι δακρυσμένο, μὲ πρόσωπον ὠχρό,

Γιατί νά σᾶς χαρίσω δὲν ἔχω τὸ καϋμένο
οὐδ' ἓνα λουλουδάκι μυρσίνης δροσερό.

Μόνον νά ζῶ ἡ μοῖρα μου ἔγραψε· καὶ μόνον
εἰς τῆς ζωῆς τὸ δρόμο θλιμμένο περπατῶ·
Πλὴν σήμερα ἐμπρός σας τὰ χερίά μου σταυρώνω
καὶ ψάλλω τὸ ψωμάκι, χωρὶς νά το ζητῶ....

Τῆς μοίρας ἀποπαῖδι, σὰν φθινοπώρου φύλλο,
τὸ ἄσκοπό μου βῆμα ἐδῶ κ' ἐκεῖ πλανῶ.
Κάνεις δὲν μ' ἀγαπάει, κάνεις δὲν μ' ἔχει φίλο,
γιατὶ δὲν ἔχω μάννα καὶ εἶμαι ὄρφανό!

Δὲν ἔχω μάννα! Μέσα 'ς αὐτὰ τὰ τρία λόγια
ἐρήμωσις καὶ πείνα καὶ κρύο κατοικεῖ·
Μοῦ ψάλλουν καὶ τὰ τρία θανάτου μοιρολόγια,
εἰς μίαν τονισμένα φρικώδη μευσική.

"Ἄλλα παιδιὰ σὰν βλέπω ἐκεῖ ποῦ διακονεῦω,
νά λάμπουν στὸ μετάξι, χαρούμενα εὐτυχῇ,
'Ἀπ' ὅλα τὰ καλά τους τὴ μάννα τους ζηλεύω.
— "Ἀχ! πῶς θὰ σ' ἀγαποῦσα μαννοῦλά μου φτωχή!

Δὲν πρόφθασ' ἡ καϋμένη φιλὶ νά μοῦ χαρίσῃ,
οὔτε νά μὲ χαϊδέψῃ, οὔτε νά μ' εὐχηθῇ.
'Ἀλλοίμονον εἰς ὅποιον στὸν κόσμον τοῦτον ζήσῃ,
ἀπ' τὴν καλὴ του μάννα χωρὶς τὰ φιληθῇ!

Προχθὲς 'ς ἓνα λειβάδι παιδιὰ εὐτυχισμένα
ἓνα παιγνίδι ὅλα ἐπαίζανε κοινό.
— Μὲ παίζετε, τὰ εἶπα, μὲ παίζετε κ' ἐμένα;
— Δὲν παίζομαι μοῦ εἶπαν, ἐμεῖς μὲ τ' ὄρφανό...

"ὦ! εἴθε σὰν λουλούδια 'ς τῆς γῆς τὸ περιβόλι
καθένας σας νά παίρνη δροσιὰ ἀπ' τὸν οὐρανό.
Εἴθε νά ἔχουν μάννα στὸν κόσμο τοῦτον ὅλοι,
κ' ἐγὼ νά εἶμαι μόνο γιὰ ὅλους ὄρφανό!

Ἄχ. Παράσχος.

32. Ὁ Χριστὸς καὶ τὸ παιδάκι.

A.

Μάννα μὲ πέντε ὄρφανὰ ἔς τὸ μεγαλύτερό της
παιδάκι, εἶπε μιὰν αὐγὴν
κ' ἐστάλαξε ἔς τὴ μαύρη γῆ
σιγὰ τὸ δάκρυό της.

«Εἰς τὸ σχολεῖό σου πήγαινε, παιδί μου πικραμμένο,
μὲ καλαθάκι ἀδειανό....
θὰ πᾶς, φτωχό μου ὄρφανό,
καὶ πάλιν πεινασμένο.

Καὶ τᾶλλα τ' ἀδελφάκια σου ψωμάκι δὲν θὰ ἰδοῦνε·
ἀλλοίμονον ! ἔχει τιμὴ
πολὺ μεγάλη τὸ ψωμί
γιὰ 'κείνους ποῦ πεινοῦνε».

Μὲ καλαθάκι ἀδειανὸ κι' ὡς τὴν καρδιά θλιμμένο
ἐκεῖνο τὸ ἔρημο φτωχό
εἰς τὸ σχολεῖό του μοναχό
τραβοῦσε τὸ καῦμένο.

Περνοῦσε ἀπὸ κάτασπρο μικρὸ ἔρημοκλῆσι.
Τοῦ ἴφηνκε ὡτὰν φωληά,
ὅπου ζεσταίνει τὰ πουλιά,
χιονιᾶς ὅταν φυσήσῃ.

Σὰν μάννας εἶχεν ἀγκαλιὰ τὴ θύρα ἀνοιγμένη
καὶ μ' ὀλοπρόθυμη σπουδὴ
ἐμπῆκε μέσα τὸ παιδί
μ' ἐλπίδα φοβισμένη.

Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ καλοῦ Σωτῆρός μας ἐστάθη
κι' ὡς νᾶ'χε ἔμπροστού τὸν Χριστὸ
τοῦ ἔλεγε γονατιστὸ
ἀπὸ τῆς ψυχῆς τὰ βάθη.

B-

»Χριστέ, δὲν ἔχομε ψωμὶ ἔς τὸ σπῆτί μας καὶ κλαίω.
Ἴδὲ ἔς τὸ καλαθάκι μου ἂν ψέμματα σοῦ λέγω.

Ἐγὼ εἶμαι καλὸ παιδί, μοῦ εἶπεν ἡ μητέρα,
καὶ δὲν πειράζει νηστικὸ νὰ μείνω καὶ μιά ἡμέρα.
Μὰ τὰ μικρὰ τ' ἀδελφιά μου καὶ ἡ ποῖο μικρὴ μας Φρόσω
δὲν εἶναι κρίμα νὰ πεινοῦν νύχτα καὶ ἡμέρα τόσο;
Καλὰ: ἐμᾶς μᾶς ἄφησες καὶ δὲν μᾶς συλλογᾶσαι,
ὅμως τὴν Φρόσω δὲν ἔμπορεῖς νὰ πῆς πῶς δὲν λυπᾶσαι!
Νά: σοῦ τὰ εἶπα ὅλα μας τὰ βᾶσανα, ταῖς λύπαις,
γιὰ νὰ μὴ λέγῃς ὕστερα, γιατί δὲν μοῦ τὰ εἶπες»....

Γ.

Σὰν ἴσχόλασε, ὦ ! τί χαρά ! Ὡτάν πουλιά πετοῦσαν
τ' ἀδελφιά του μέσ' ἔς τὴν αὐλὴ
μαζί κ' ἡ Φρόσω ἡ καλὴ,
καὶ σὰν τρελλὰ γελοῦσαν.

Καινούργια ροῦχα καὶ ζεστὰ φοροῦσε τὸ καθένα
κι' ὅταν τὸ εἶδαν νὰ φανῇ
χαρᾶς ἀφήτανε φωνὴ
μεγάλῃ τὰ καῦμένα.

«Ψωμάκι τώρα ἔχομεν, μικρὸ μου πονεμένο,
τοῦ εἶπε ἡ μάνα του κι' αὐτό,
ὅπου ἔς τὰ χερίά μου κρατῶ,
χρυσάφι γεμισμένο.

Ἀπ' ὅλα τώρα ἔχομεν τί θέλεις νὰ σου φέρω;
Ξεύρεις, γλωμό μου ὀρφανό.
Πῶς πλέον δὲν θὰ λὲς πεινῶ;
Κ' εἶπ' ὁ μικρός: «Τὸ ξέρω»...

«Τὸ ξέρεις ! Πῶς»; Νά, ὁ Χριστὸς μᾶς πλούτισε, μητέρα,
Σχολεῖό μου σὰν ἐπήγαινα ἔς τὸ ῥημοκλῆσι πέρα,
τοῦ εἶπα τοῦ καλοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσῃ.
Δὲν σ' τῶπε ; —Ναί, ὁ Κύριος μᾶς ἔχει ἐλεήσει.
Μ' ἓνα του ὅμως ἄγγελος γιὰ χάρι: ἰδική σου
γι' αὐτὸ λαμπάδα νὰ τοῦ πᾶς ἔς τὴν ἐκκλησιά, θυμήσου». 45
Τὸ θαῦμ' αὐτὸ πῶς ἔγινε ; — Ὅταν ἔς τὴν Ἐκκλησίαν
παρακαλοῦσεν ὁ μικρός, μυριόπλουτος κυρία
τὸ ἄκουσε σὲ μιά γωνιά κρυμμένη, καὶ βοήθεια
εἰς τὴν μητέρα ἔστειλε μὲ πονεμένα στήθια.

Ἄχ. Παράσχος.

33. Ὁ ἐπαίτης.

«—Γιὰ τὸ Θεό....'λίγο ψωμάκι,
ἀδελφια μου, γιατί πεινώ !»
πτωχὸ φωνάζει γεροντάκι,
μὲ δάκρυα στὸν οὐρανό.

Πολλοὶ περνοῦν ἐμπρὸς χορτᾶτοι
καλοντυμένοι κ' εὐγενεῖς·
ἄχ ! ὅλοι τοῦ γυρνοῦν τὴν πλάτη,
δέν τον πονεῖ κανεῖς ! κανεῖς !

Πλὴν ἄλλος νά ! πτωχὸς μὲ ῥάκη
μοιράζεται μ' αὐτὸν ἐκεῖ,
ἓνα ξερὸ φελὶ ψωμάκι
ποῦχε κρυμμένο 'ς τὸ σακί.

Ἡλ. Τανταλίδης.

34. Ὕμνος πρὸς τὸν Θεόν.

Τὸν Πλάστην τῶν ἔλων
τὸ χεῖλός μας ψάλλει·
Αἰνεῖτε οἱ πάντες
μικροὶ καὶ μεγάλοι·
Αἰνεῖτε αὐτόν.

35. Ἡ ἐσπέρα.

Ἡ ἡμέρα ἐσώθη 'πίσω 'ς τὸ βουνό
καὶ ἡ νύξ ἀπλώθη εἰς τὸν οὐρανό.

Ἡ φωναὶς ἐσθύσαν, ἔπαυσ' ἡ δουλειά,
'ς ταῖς φωληταῖς κινήσαν τὰ μικρὰ πουλιά.

Σκότος εἰς τὴν πόλι καὶ 'ς τὴν ἐξοχή,
εἰς τὴν πλάσιν ὅλη δὲν ἀκοῦς ψυχή.

Μὴ φοβῆσαι πάλιν αὔριον πρωί,
θ' ἄλθ' ἡμέρα ἄλλη, ἥλιος καὶ ζωή.

Ἔτσι, σὰν ἡμέρα κ' ἡ ζωὴ περνᾷ
καὶ εἰς ἄλλη σφαῖρα ὕστερα ξυπνᾷ.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

36. Εἰς τὸ ἔαρ.

Πανταχοῦ ἡ φύσις θάλλει
ὕμνωδῶς ὁ τέττιξ ψάλλει
καὶ ἰσχυμέσῃ 'ς τὰ φύλλα
κρυφτοβλέπ' ἡ φιλομήλα.

Καὶ τὸ ἔαρ, τὸ ὑποῖον
φέρει στέφανον ἐξ ἴων
καὶ προσκίνει πάντα νέον,
ἰσχυφόρον καὶ ὠρεόν.

Καὶ τὸ ἔαρ εἰς κοιλάδας
εἰς βουνὰ εἰς πεδιάδας
μ' ἑλαφρόν προσκίνει πόδα
χύνει μύκωνας καὶ ρόδα.

Καὶ ὦ ! δὸς εἰς τὰς καρδίαις
νέαν χάριν εὐθυλείας
ὥπως διδῇς νέαν κάλλη.
εἰς τὴν φύσιν ἥτις θάλλει.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

37. Χελιδόνισμα.

Χελιδόνι ἔρχεται, θάλασσα ἐπέρασε,
τὴ φωλὴν ἠεμέλιωσε ἡ κάθησε κ' ἐλάλησε.
Μάρτη, Μάρτη βροχερὲ καὶ Φλεβάρη χιονερὲ,
ὁ Ἀπρίλης ὁ γλυκύς ἔφθασε δὲν εἰν' μακρὺς.
Τὰ πουλάκια κελαδοῦν, τὰ δεινδράκια φυλλανθοῦν,
τὰ ὀρνίθια νὰ γεννοῦν, ἀρχινοῦν καὶ νὰ κλωσσοῦν.
Τὰ κοπάδια ἀρχινοῦν ν' ἀναβαίνουν 'ς τὰ βουνά,
τὰ κατσίκια νὰ πηδοῦν καὶ νὰ τρώγουν τὰ κλαδιά.
Ζῶα, ἄνθρωποι, πουλιά, χαίρονται ἀπὸ καρδιά:

Ἄθ. Χρηστόπουλος.

38. Ὁ Μάιος.

Ὁ Μάιος μᾶς ἔφθασεν
Ἐμπρὸς βῆμα τυχύ.
Νά τον προῦπαντῆσωμεν
Παιδιά, 'ς τὴν ἐξοχή.

Δῶρα 'ς τὰ χερίά του πολλὰ
Καὶ εὐμορφα κρατεῖ.
Καὶ τὰ μοιράζει γελαστός
Εἰς ὅποιον τοῦ ζητεῖ.

Φέρει τραγούδι καὶ χοροίς,
Λουλούδι καὶ δροσιά.
Καὶ μυρωδάτη φύρεσε
Ὡρεῖα φρεσιά.

Πᾶμε κ' ἐμεῖς νὰ πάρωμε,
Μὴν χάνωμεν καιρό.
Μᾶς φθάν' ἔναι τριαντάφυλλο
Ἐνν κλαδί χλωρό.

Ἄγγελος Βλάχος.

39. Ὁ μύλος.

Ὁ μύλος γυρίζει, ὁ μύλος χροτεῖ
κλίπ, κλάπ !

ἄ ! πόσον μ' ἀρέσει καὶ μ' εὐχαριστεῖ !
κλίπ, κλάπ !

Ἐκεῖ ὁ καλὸς μυλωνᾶς γρηγορεῖ,
Τὸ ἔργον ὥραϊα ἐμπρὸς προχωρεῖ,
κλίπ, κλάπ, κλίπ, κλάπ, κλίπ, κλάπ !

Ὁ μύλος γυρίζει, ὁ μύλος κροτεῖ
κλίπ, κλάπ !
ἄ ! πόσον μ' ἀρέσει καὶ μ' εὐχαριστεῖ !
κλίπ, κλάπ !

Γυρίζει, γυρίζει, ἀλέθει καλά,
σιτάρι, κριθάρι καὶ ἄλλα πολλὰ.
κλίπ, κλάπ, κλίπ, κλάπ, κλάπ !

Γυρίζετε πάντα τοῦ μύλου τροχοί,
κλίπ, κλάπ !

Νὰ γίνη ἀλεῦρι, νὰ τρῶν' οἱ πτωχοί !
κλίπ, κλάπ !

Νὰ κάμνη κουλούραις πολλαῖς ὁ ψωμᾶς,
νὰ δίδ' ἡ μαμά, δύο-τρεῖς καὶ σ' ἡμᾶς.
κλίπ, κλάπ, κλάπ, κλίπ, κλάπ, !

Ἄλ. Κατακουζηνός.

40. Ἡ μηλέα.

Τὰ πράσινα φύλλα, τὰ κόκκινα μῆλα
μ' ἀρέσουν πολὺ, μ' ἀρέσουν πολὺ.
Ὠραία, ὦραϊα, σὲ βλέπω μηλέα
τοῦ κηπου στολή, τοῦ κηπου στολή !

Μικρὸς πῶς νὰ φθάσω καὶ μῆλα νὰ πιάσω
ἐκεῖ 'ς τὰ κλαδιά, ἐκεῖ 'ς τὰ κλαδιά.
Χαρὰ εἰς ἐμένα, ἂν μ' ἔπεφτεν ἓνα
ἐδῶ 'ς τὴν ποδιά, ἐδῶ 'ς τὴν ποδιά !

Ἄλ. Κατακουζηνός.

41. Τὸ Καλοκαῖρι.

Ἦλθες, ἤλθες καλοκαῖρι, κι' ὁ Θεὸς πολλὰ
Μὲ τὸ ἅγιό του χέρι σκόρπισε καλά !

Σ' ταις μυρτιαῖς κρυμμέν' ἀηδόνια, ψάλλουν λιγυρά,
Καὶ πετοῦν τὰ χελιδόνια μ' ἐλαφρὰ πτερά.

Τὰ μελίσσια μὲ φροντίδες ὀδῶ κ' ἐκεῖ πετοῦν.
Καὶ μὲ χάρι αἱ χρυσαλλίδες, τάνθη χαιρετοῦν.

Εἰς τοὺς κάμπους πρασινίζουν χόρτα δροσερά,
Εἰς τοὺς λόφους ψιθυρίζουν τὰ γοργὰ νερά.

Εὐμορφ' ἄνθη 'ς τοὺς ἀέρας χύνουν μυρωδιά,
Κι' ἀνθοδέσμας 'ς τὰς μητέρας φέρουν τὰ παιδιά.

Μ. Γ. Βνζιηνός.

42. Τὸ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ.

ὦ, πόσον μὲ ἡδύνει τὸ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ,
ποῦ εὐωδίας χύνει καὶ ἄρωμα παντοῦ.
Γελοῦν τὰ χρώματά σου καὶ λάμπουν δροσερά,
πλὴν φύσημα θανάτου τὸ σβύνει καὶ περνᾷ!

Παρέρχετ' ἡ λαμπρότης, εἰν' ἄνθος ἡ ζωὴ,
καὶ σβύν' ἡ ωραιότης, ὡς ἕαρος πνοή.
Ἀμάραντος πλὴν μένει ἡ χάρις τῆς ψυχῆς,
καὶρὸς δὲν την μαραίνει, ἀκμάζει συνεχῆς.

Δ. Βικέλλας.

43. Ὁ ἀποχαιρετισμός.

Μ' ἀνοιξιάτικα λουλούδια μυρωμένα δροσερά,
Μὲ παιγνίδια, μὲ τραγούδια, μὲ φωναὶς καὶ μὲ χαρά,
Τὸν λευκόμαλλο χειμῶνα ἅς τὸν διώξωμε καὶ πάλι.
Καὶ καθεὶς μας ἅς τοῦ ψάλλῃ-Ἵς τὸ καλὸ, γεροχειμῶνα.
Ἵς τὸ καλὸ.

Τοῦ Μαρτιοῦ τὰ χελιδόνια μὲ τὰ μαῦρά των φτερά,
Ἦλθαν κ' ἐδίωξαν τὰ χιόνια, καὶ μᾶς φέρνουν ζωηρά.
Τόσα γιούλια, τόσα ρόδα καὶ τῆς αὔρας ἡ πνοή.
Ξαναφέρει τὴν ζωή.—Ἵς τὸ καλὸ, γεροχειμῶνα,
Ἵς τὸ καλὸ.

Οἱ ἀγροὶ ὅλοι φοροῦνε καταπράσινη στολή,
Καὶ 'ς τοὺς κήπους ποῦ ἀνθοῦνε, κελαδεῖ πουλί.

“Ολ’ ἡ φύσις λουλουδίζει καὶ φωνάζουν τὰ παιδιὰ
Με χαρούμενη καρδιά· ‘Σ τὸ καλὸ, γεροχειμῶνα,
‘Σ τὸ καλὸ.

Κι’ ὅταν θὰ γυρίσης πάλι, ἂν καὶ γέρος θὰ χαρῆς,
Γιατὶ ἔσως ποῖο μεγάλη τὴν Ἑλλάδα μας θὰ βρῆς.
Τώρα ὁμως κύρ χειμῶνα, σύρε, σύρε ‘ς τὴν δουλειά σου,
Γιατὶ πέρασ’ ἡ σειρά σου· ‘Σ τὸ καλὸ, γεροχειμῶνα,
‘Σ τὸ καλὸ.

Ι. Κ. Πολέμης.

44. Ἀποχαιρετισμός.

“Εξ’ ἀπ’ τὸ κλουβί σου πέταξε πουλί
τὸ παλιὸ κλαδί σου πάλι σὲ καλεῖ.
Καὶ ἡ γῆ ντυμένη γλόης φορεσιά
πάλιν σὲ προσμένει ἔξω ‘ς τὴν ὁροσιά.

Πέταξε, πουλάκι, ποιά δὲν σὲ κρατῶ.
μ’ ἓνα μου φιλάκι σ’ ἀποχαιρετῶ.
Ἐλευθεριάς ἀγέρ’ σὲ γλυκοφιλεῖ.
τὸ πιστό σου ταῖρι ἔξω σὲ καλεῖ.

Σὲ ζητ’ ἡ μαμά σου πέρα ‘ς τὸ κλαδί
τὴν ἐλευθεριάν σου γλυκοκελαῖδεῖ.
Μὲ χαρὰ ἀνοίγεις τὰ φτερά τρελλό.
μακρὰ θὰ φύγῃς· χαῖρε, ‘ς τὸ καλὸ!

Ἰω. Πολέμης.

45. Ὁ Μάρτιος.

‘Ο Μάρτιος μᾶς ἔφερε τὰ μαῦρα χελιδόνια
Ἀνέλυσαν τὰ χιόνια, φουσκώνουν τὰ κλαριά.
Καὶ ἂν βροχοῦλα ἔρχεται, καὶ τὰ βουνὰ ὁρσίζη,
Ἡ ἀνοιξὶ μυρίζει καὶ καλοκαιριά.

Λοιπὸν μακράν μας ἔφυγεν ὁ παγώμενος γέρος,
Καὶ φέρ’ εἰς ἄλλο μέρος τὰ δῶρα τὰ ψυχρά.
‘Ο ἄνεμος ὡς πρότερον ἀγρίως δὲν συρρίζει,
Καὶ πάγος δὲν στολίζει, τὰ ἄνθη τὰ ὠχρά.

Τὸ πράσινόν της ἔνδυμα ἡ χῶρ’ ἀναλαμβάνει,
Καὶ πάλιν θὰ θερμάνῃ ὁ ἥλιος τὴν γῆν.

Καὶ τὸ ἀηδόνι εὐθυμον νὰ φάλλῃ, δὲν θ' ἀργήσῃ,
Τοῦ Πλάστου νὰ ὑμνήσῃ τὴν δόξαν καὶ στοργήν.
Ἄλ. Κατακουζηνός.

46. Τὸ πρῶν:

Ὁ ἥλιος τὰ βουνὰ χρυσώνει,
Ἡμέρα λάμπει εὐειδής.
Ὑμνεῖ τὰ κάλλη της τ' ἀηδόνι
Σήκω, παιδί μου, νὰ ἰδῇς.
Μὲ στόματ' ἀπειρα ἡ φύσις.
Τὸν Πλάστην της δοξολογεῖ,
ὦ! σήκω νὰ εὐχαριστήσῃς
Ἐκεῖνον ποῦ μᾶς εὐλογεῖ.
Σήκω ν' ἀκούσῃς μελωδίας
Σήκω τὴν φύσιν νὰ χαρῆς,
Σήκω νὰ πνεύσῃς εὐωδίας
Σήκω, παιδί μου, ἐνωρίς.
Ἡ ὥρα εἶν' εὐλογημένη·
Ὅστις σηκώνεται πρῶτ',
Ἐκεῖνον ἡ ζωὴ εὐφραίνει,
Ἐκεῖνος κόσμον ἐννοεῖ.

Ἡλ. Τανταλίδης.

47. Ἡ πέρδικα.

Βόσκουν καὶ ἄλλαι πέρδικες ἢ λούζονται 'ς τὰ ἀυλάκια
Καὶ μιὰ 'ς τὰ νύχια περιπατεῖ ἐπάνω σὲ κοτρῶνι.
Καὶ γέρνει πίσω καὶ τηρᾷ μικρὸ ἐνν περδικάκι
Καὶ τότε τοῦ γλυκομιλεῖ καὶ πύτε τὸ μαλώνει.
Ἄκου τῆς μάννης τὴ λαλιὰ καὶ ἀνέβα 'ς τὸ λιθάρι,
Γιατ' ἡ καρδιά μου λαχτρεῖ, μονάκριβο πουλί μου.
Γιὰ ἰδέ, μηχανοῦλα, τὸ νερὸ ποῦ βρέχει τὸ θυμάρι,
Γιὰ ἰδέ τὰ συνομιλῆκα πῶς παίζουν ἀντικρὺ μου!
Ἐχουν καὶ μάννεις τοὺς πολλὰ! Ἐλα, πουλί, κοντὰ μου,
Κ' εἶδα τὸν ἴσκιο γερακιοῦ ἐδῶ σιμὰ 'ς τ' αὐλάκι.
Πᾶμε, μηχανοῦλα, 'ς τὰ νερά, νὰ βροῦ τὴ συντροφιά μου.
Αὐτὸ ἦταν σύννεφο μικρὸ, δὲν ἦταν γεράκι.
Κι' ὁ ἴσκιος πάλι ἐφάνηκε ἐπάνω 'ς τὰ λιθάρια
Καὶ κατὰβάν' ἡ πέρδικα ζητώντας τ' ἀκριβὸς της.

Κι' αὐτὰς ποῦ ἦταν 'ς τὸ ῥίζωμα τρυπῶσαν 'ς τὰ θυμάρια
Ἐκεῖθε ὁ ἴσκιος 'πέρασε τοῦ γερακιοῦ προδύτης.

Κι' ἀκούσθ' ἔνα φτερούγισμον, μιὰ παρχή, μιὰ ἀντάρα.
Ὁ πῶχει τὸ μονάκριβο ἔχει πικρὴ τὴν τύχη !
Σκουίζει, χτυπιέται ἡ περδίκι με πόνος, με λαχτάρα.
Καὶ τ' ἀκριβὸς τῆς σπαρταρχ' 'ς τοῦ γερακιοῦ τὸ νύχι.

Γεώρ. Ζαλοκώστας,

48. Ὁ βάτραχος.

Βάτραχος εἰς τὸ λιβάδι ἀπὸ τὰ θολὰ νερά του
βλέπει βῶδι καὶ ζηλεύει τὸ χυνδρὸ ἀνάστημά του.
Οὐδ' αὐτοῦ δὲν ἔχει ὄγκον κ' εἰς τὸν νοῦν του ὅμως βάλλει
ὁ νερομούαλος νὰ γένη βῶδι, ἴσως καὶ βουβάλι.

Καὶ λοιπὸν τεντώνεται,
καὶ λοιπὸν ἀπλώνεται.

Κ' εἰς τὸν γείτονα του λέγει· «πάγω νὰ τῷ ὁμοιάσω ;»

— Τρελλὸς εἶσαι ; — 'δὲ με τῶρα πλησιάζω νὰ τον φθάσω ;

— Τί με ψάλλεις ; — Ἐπλατύνθη; Οὔτε χόνδρος μιᾶς κελάμης...

— 'δὲ με πάλιν· ἂν μὴ βῶδι κἂν μισχάρι δὲν με κάμνεις;

Κι' ἀπ' ἐδῶ πλατύνεται,

κι' ἀπ' ἐκεῖ ἐκτείνεται.

κ' ἐνῶ ἐκράζε· «τὰ δύο κέρατά μου, ὦ χαρά !

'φύτρωσαν καὶ ἡ οὐρά μου ταύρου ἔγινεν οὐρά !»

ἔσκασε καὶ εἰς τὸν πάτον

ἐβυθίσθη τῶν ὑδάτων.

Π. Σοῦτσος.

49. Ὁ κοῦκος.

Βαθειὰ 'ς τὸ δάσος κελαδεῖ τὸ μαῦρ' ὀλημερῆς,
Πουλι δὲν βλέπεις πουθενά, πλὴν ὅσο προχωρεῖς,
Μέσ' ἀπ' τὰ σύδενδρα φωνῇ
Σὲ θέλγει πάντα σιγανή·

Κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Τὰ δάση λάμπουν 'ς ταις λοξαῖς ἀκτῖνες τῆς αὐγῆς,

Κ' ἡ αὔρα παίζει ταις βραδυαῖς με τὴν ὁροσιά τῆς γῆς.

Ὅμως καὶ βράδυ καὶ πρωτὶ

Πάντ' ἀκούετ' ἡ βοή.

Κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Βαθειὰ κι' ἄορατη φωνή, λὲς κ' εἶν' ἐξωτικὸ
Καὶ σὲ παλάτι προσκαλεῖ κρυφὸ καὶ μαγικό,
Ποῦ δὲν πατεῖ ποτὲ ψυχὴ
Πλὴν 'ς τ' ὄνειρο, κι' ὅταν ἤχη
Κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Εἶναι τοῦ δάσους τὸ στοιχειὸ ποῦ ψάλλει χαροπὸ
Τὴν ποίησιν τῆς μοναζιάς 'ς τοῦ δάσους τὸ σκοπὸ.
Γι' αὐτὸ 'ναι τόσο φυσικὴ
'Σ τὰ δάσ' ἡ τέττια μουσικὴ.
Κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Ἥλ. Τανταλίδης.

50. Ἡ Περιστερά.

—Ποῦ μ' ἀπλωμένα τὰ πτερὰ
Πετᾶς λευκὴ περιστερά,
ὅτ' ἐφ' ἡμῶν
βαρὺς χειμῶν
τοὺς πάγους φέρει τοῦ βορρᾶ·
—Ὅπου ἡ ἀνοιξὶς γελᾷ
κ' αἱ αὔραι πνέουν ἀπαλὰ
ἐκεῖ πετῶ, τὸ ρῶς ζητῶ,
ζητῶ τὰ ἄνθη τὰ καλά.

Ἄ. Ῥαγκαβῆς.

51. Ἐλαφος καὶ ἄμπελος.

Ἐλαφος, ἀφοῦ εἰς ὅλα τὰ ἰσώματα ἐρρίφθη,
φεύγουσα τοὺς κυνηγούς ὑπὸ ἄμπελον ἐκρύφθη,
Καὶ σθονοῦσα ὅτι ὅλους διεξῆλθε τοὺς κινδύνους
ἀφοῦ ἔπαυσε νὰ βλέπῃ τοὺς διώκτας τῆς ἐκείνους.
Ἐπεθύμησεν, ἀγνώμων καὶ μωρά, νὰ καταβρώσῃ
καὶ τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου, ἣτις εἶχε ταύτην σῶσιν.
Ἀραιώθησαν τὰ φύλλα καὶ ὑπέδειξαν ἐκείνην
εἰς τοὺς κυνηγούς, μακρὰν τῆς καθημένους εἰς τὴν κρήνην.
Οἵτινες ἰδόντες ζῶον ἐκεῖ κείμενον, κρυφίως
διὰ βέλους θανασίμου τὸ ἐπλήγησαν καιρίως.
Θνήσκουσα ἡ κερασφόρος ἔραξε· «δικαίως θνήσκω!
καὶ δικαίαν τιμωρίαν τῆς κακίας μου εὐρίσκω!»

«Εἰς τὴν σώσασάν με φίλην, εἰς τὴν εὐεργέτριάν μου
ἔφερον φθοράν, κ' ἐκ τούτου ἔπαθον τὴν συμφοράν μου».

Π. Σοῦτσος.

32. Ἡ γρηὰ μὲ τὸ καλάμι.

Πώπω! πώπω! ἔφωνονῶσε ἓνας ἔγγονος μιὰ ἡμέρα
Κ' ἔτρεχε ἐπάνω κάτω κ' ἔτρεχε ἐδῶθε πέρα,
Γιὰ νὰ μὴ τον πιάσ' ἡ μάμμη,
Ἡ γρηὰ μὲ τὸ καλάμι...

Μὰ τῆς γραίας τὰ ποδάρια ἐδαστούσανε ἀκόμα,
Καὶ τὸν ἔπιασε τὸ φίλο ποῦχε στριμωχτῇ 'ς τὸ δῶμα.
Ὡχ! ὦχ! ὦχ! τί θὰ τοῦ κάμη
Ἡ γρηὰ μὲ τὸ καλάμι...

Εἰς τὸ μαγειρεῖο τὸν πάει, παίρνει μὲ τὴ φοῦχτ' ἀλάτι,
Κ' ἐτοιμάζεται 'ς τὸ στόμα νὰ τοῦ βάλ' ἓνα κομμάτι.
Κ' εἶχε κι' ἄλλα νὰ τοῦ κάμη
Ἡ γρηὰ μὲ τὸ καλάμι...

Θὰ τοῦ ἔβαζε πιπέρι, 'ς τὴ γωνιά γονατισμένο
Θὰ τον ἄφιν' ὅλη ἡμέρα, νηστικό καὶ διψασμένο.
Καὶ μὲ τὸ χονδρὸ καλάμι.
Θὰ τον ἔδερνεν ἡ μάμμη.

...Μὰ μετάνιωσε τ' ἀγγόνι, κ' εἶπε δὲν τὸ ξανακάνω·
Σ' τὸ σχολεῖο θὰ πηγαίνω, ἀταξίαις δὲν θὰ κάνω,
Καὶ τὸν ἄφησεν ἡ μάμμη
Ἡ γρηὰ μὲ τὸ καλάμι.

Καὶ 'ς τὰ ἀλήθεια ἀπὸ τότε εἶχε φρόνησι καὶ τάξι,
'Διάβαζ' ἔγραφ' ὅλη ἡμέρα... Κόντευε πιά νὰ πετάξῃ
'Απὸ τὴ χαρὰ ἡ μάμμη,
Καὶ τσακίζει τὸ καλάμι...

Τοῦ ἀγόραζε στραγάλια, τοῦ ἀγόραζε κουφέτα,
Μάναις, μύγδαλα, φουντούκια, μέλι τᾶλειφε τὴ φέτα.
Καὶ τὸν λάτρευεν ἡ μάμμη
Ἡ γρηὰ μὲ τὸ καλάμι.

Μία μόνον λύπη εἶχε κ' ἔκλεγε καὶ μιὰ σταλίτσα,
Γιατὶ πρῶτα ὁ ἔγγονός της νὰ συγχίζῃ τὴ μαμμίτσα.
Γιατὶ πρῶτα νὰ τὴν κάμη
Νὰ κρατῇ χονδρὸ καλάμι;

Μὰ ὁ ἐγγονός της τότε ἔπεφτε 'ς τὴν ἀγκαλιά της,
Τὴν φιλοῦσε εἰς τὸ στόμα, ἔπαιρνε καὶ τὰ φιλιὰ της.
Κ' ἔλεγε «καλὴ μου μάμμη,
Νὰ ξεχάσης τὸ καλάμι»...

Ἐμεγάλωσε τὰ γγόνι... ὅλοι τὸ γλυκομιλοῦσαν,
Τοῦδιναν χρυσὰ βιβλία καὶ παντοῦ τὸ ἐπαινοῦσαν,
Κ' ἐκαμάρωνεν ἡ μάμμη
Ἡ γρηῃ μὲ τὸ καλάμι.

Δ. Γ. Καμπούρογλους.

33. Ὅνος φέρων λεοντῆν.

Τὰ θεώρατά του ὦτα, πρόσωπόν του καὶ οὐράν,
ὄνος κρύψας ἐσκεπάσθη ἀπὸ λέοντος δорάν·
Σ' τὸν χονδρὸν ὀγκανισμόν του ἔσμιξε σφοδρὰν ὀργὴν
καὶ τὸν ἔκαμε φρικώδη λεσπάρδου ὠρυγὴν.
Ἐμπροσθέν του ὑπεχώρουν τὰ θηρία καὶ πτηνὰ,
καὶ ποτὲ τοιοῦτος λέων δὲν ἐφάνη πουθενά.
Ἄλλ' ἐφύσησεν ἐξαίφνης δενδροσπάστις καταγιγίς
καὶ τοῦ λέοντος τὸ δέρμα ἔταρώθη κατὰ γῆς.
Τότ' ἐδείχθη ὁ ἀρέντης γαῖδαρος ἐλεεινός,
πληγωμένος εἰς τὴν ῥάχην καὶ στυπτὸς καὶ ταπεινός.
Τὸ κατόπιν τὸν ἐπῆραν ὅλ' οἱ σκύλοι τῶν μανδρῶν,
τὸν ἐξυλοφόρτουν πληθὴ καὶ γερόντων καὶ ἀνδρῶν.
Καὶ τὸν ἔλεξαν· «κύρ' ὄνε, λέγε μας τὸ διατὶ
καὶ πῶς ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν του μεγαλεῖά νὰ ζητῇ;».

Π. Σοῦτσος.

34. Αἱ μυῖαι εἰς τὸ μέλι.

Ἐσπασεν ἓνα πιθάρι καὶ νὰ ὀῆτε 'ς τὸ κελλάρι
μυῖαι πόσαι μυριάδες ἔτρεξαν ὡσὰν κυράδες.
Τῶνοιωσαν καὶ μὴ σὰς μέλλῃ, πῶς ἐχύθηκε τὸ μέλι·
κ' ἔπесαν μὲ τὰ σωστά των νὰ γεμίσουν τὴν κοιλιά των.
Τρώγουν, τρώγουν δὲν χορταίνουσι δέτε πῶς ἀνοηταίνουσι!
Θέλουν ὅλο νὰ το φάγουν, μονομιᾶς νὰ το ξεκάμουν.
Δὲν σηκώνουν τὰ κεφάλια, φούσκωσαν ὅσιν τὰ βουβάλια;
Καὶ δὲν βλέπουν αἱ καυμέναι πόσον εἰν' ἡπατημένα.

Ἵς τὸ φαγὶ παραδομέναι εἶνε τόσον ξεχασμένοι,
κ' εἰς τί κίνδυνον θὰ φθάσουν δὲν ζητοῦν νὰ ἐξετάσουν.
Οὐδὲ βλέπουν τὰ πετρά των, ὡς καὶ τὰ ποδάρια των
πόσον εἶναι κολλημένα, σὰν νὰ εἶναι καρφωμένα.
Νὰ πετάξουν θέλουν τώρα, πλὴν τὰς εὖρε κακὴ ὥρα.
Οὐτε βῆμα νὰ κινήσουν!.. ποῦ 'μποροῦν νὰ ξεκολλήσουν!
Μὲ τὰ δάκρυα φωνάζουν, «ἄθλιαί ἡμεῖς, κραυγάζουν,
δι' ὀλίγον μέλι τώρα, μᾶς εὗρηκε κακὴ ὥρα».

II. Σοῦτσος.

§§. Βοσκὸς ψεύστης.

Ἔβασκε τὰ πρόβατά του ἑνδεκαετὲς παιδίον
Ἵς τὸ χωρίον του πλησίον,
καὶ μὴ ἔχον τί νὰ κάμῃ διὰ νὰ διασκεδάσῃ,
ἐφαντάσθη μὲ τὸν τρόπον τῶν γειτόνων νὰ γελάσῃ·
ἤρχισε λοιπὸν νὰ κράζῃ· Λύκος! Λύκος! κ' εὐθὺς ὅλοι
εἰς βοήθειάν του τρέχουν καὶ ποιμένες καὶ βουκόλοι.
Ἐν τρομοὶ «ποῦ εἶνε; κράζουν, ποῦ ἐπῆγε τὸ θηρίον»;

Ὁ βοσκὸς τοὺς πόδας σείων,
μὲ πολλὴν ἀταραξίαν τοὺς ἐκύτταξε καγχάσας,
«ἤθελα νὰ δοκιμάσω, εἶπε, τὴν ταχύτητά σας».
καὶ αὐτοὶ μὲ στήθος βράζον,
καταρώμενοι ἀφῆκαν τὸ παιδάριον καγχάζον...
Δὲν παρήλθον τρεῖς ἡμέραι καὶ ὁ ποιμενίσκος πάλιν
ἐνθυμήθη τὴν μεγάλην
ταραχὴν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε βάλῃ τοὺς βουκόλους,
κ' ἐσχεδίαζε καὶ πάλιν νὰ τοὺς συναθροίσῃ ὅλους.
ὅτε λύκος λυσσαλέος ἐφορμήσας ἐμπροσθὰ του,
ἤρχισε νὰ κατασχίζῃ ἐν πρὸς ἐν τὰ πρόβατά του...
Τὰ γαυγίσματα τῶν σκύλων, αἱ κραυγαὶ τοῦ παιδαρίου
τὴν μανίαν τοῦ θηρίου
δὲν ἠμπόρουν νὰ κρατήσουν· ἤκουσαν καὶ οἱ βουκόλοι
τὰς κραυγὰς του, λύκος! λύκος! κ' ἔκραξαν· γελῶντες ὅλοι,
«πήγαινε νὰ εὗρῃς ἄλλους, διὰ νὰ διασκεδάσῃς...
βγάλ' το βγάλ' το ἀπὸ τὸ νοῦ σου, δυὸ φοραῖς νὰ μᾶς
[γελάσῃς].

Τὰς κραυγὰς του τὸ παιδίον ὅλον ἐν διπλασιάζει,
ἀλλ' οὐδεὶς τὸ πλησιάζει,

μήπως πάλιν τοὺς γελάσῃ τὸ παμπόνηρον παιδίον·
δὲν ἐπίστευσαν, δὲν τρέχουν νὰ διώξουν τὸ θηρίον.
Κ' ἔχουν δίκαιον· διότι ὅστις, φίλοι, φεύδεται,
καὶ ἀλήθειαν ἂν εἶπῃ πλέον δὲν πιστεύεται.

Π. Ι. Φέρμπορς.

56. 'Ο βοριᾶς ποῦ τ' ἀρνάκια παγώνει.

Ἦτο νύχτα 'ς τὴ στέγῃ 'βογκοῦσεν

Ὁ βοριᾶς, καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι.

Τί μεγάλο κακὸ νὰ 'μνηνοῦσεν

Ὁ βοριᾶς ποῦ τ' ἀρνάκια παγώνει ;

Μέσ' 'ς τὸ σπῆτι μιὰ χαροκαμμένη,

Μιὰ μητέρ' ἀπὸ πόνους γεμάτη,

Σ' τοῦ παιδιοῦ της τὴν κούνια σχυμμένη

Δέκα νύχτες δὲν ἔκλειε μάτι,

Εἶχε τρία παιδιά 'πεθαμμένα,

Ἀγγελούδια, λευκά 'σάν τὸν κρίνο.

Κ' ἓνα μόνον τῆς ἔμεινεν, ἓνα,

Καὶ 'ς τὸν τάφον κοντὰ ἦταν κ' ἐκεῖνο.

Τὸ παιδί της μὲ κλάμμα 'βογκοῦσε,

Ὡς νὰ ἐζήτα τὸ δόλιο βοήθεια,

Κ' ἡ μητέρα σιμά του θρηνοῦσε

Μὲ λαχτάρα κτυπώντας τὰ στήθια.

Τὸ γιατρὸ καθὼς εἶδε 'σηκώθη

Ἵσάν τρελλή· ὅλοι γύρω σωπαῖναν.

Φλογεροὶ τῆς ψυχῆς της οἱ πόθοι

Μὲ τὰ λόγια ἀπ' τὸ στόμα της 'βγαῖναν.

Ὡ ! κακὸ ποῦ μ' εὗρῃκε μεγάλο !

Τὸ παιδί μου, γιατρέ, τὸ παιδί μου !

Ἐνα τῶχῳ, δὲν μ' ἔμεινεν ἄλλο.

Σῶσέ μου το καὶ πάρ' τὴν ψυχὴ μου.

Κι' ὁ γιατρὸς μὲ τὰ μάτια σχυμμένα

Πολλὴν ὥραν δὲν ἄνοιξε στόμα.

Τέλος πάντων—ἄχ ! λόγια χαμένα—

«Μὴ φοβᾶσαι τῆς εἶπεν, ἀκόμα».

Κ' ἐκαμώθη πῶς θέλει νὰ σκύψῃ,

Ἵς τὸ παιδί καὶ νὰ ἰδῇ τὸ σφυγμὸ του,

Ἐνα δάκρυ ἐπροσπάθει νὰ κρύψῃ
Ποῦ κατέβη 'ς τὸ ὠχρὸ πρόσωπό του.
Ἡ μητέρα ποτὲ δακρυσμένο
Τοῦ γιαιτροῦ νὰ μὴ νοιώσῃ τὸ μάτι,
Ὅταν εἶναι βαρεὰ ζαπλωμένο
Τὸ παιδί της σὲ πόνου κραββάτι.

Γεώρ. Ζαλοκώστας.

37. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.

Ἐν ὅλῃ προθυμίᾳ ὑμνεῖτε, ὦ παιδιά,
Τὴν δόξαν αἰωνίου πατρὸς ἐπουρανίου,
Φοβεῖσθε τὸν Θεόν. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.
Στοργὴν αὐτὸς δεικνύων καὶ φίλος τῶν παιδίων,
Ἀκούει τὴν φωνὴν σας, ἀκούει τὴν εὐχὴν σας.
Φοβεῖσθε τὸν Θεόν. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.
Τὴν βούλησιν τοῦ Πλάστου, τὰς θείας ἐντολάς του,
Παιδί' ἀκολουθεῖτε, διὰ νὰ εὐτυχῆτε.
Φοβεῖσθε τὸν Θεόν. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

38. Δέησις πρὸς τὸν Θεόν.

Ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ, Πνεῦμα καὶ Υἱέ,
Μὴ ἀφέλῃς ἀφ' ἡμῶν τὸν ἐξ Ὑψους φωτισμόν.
Ἔσο, Πλάστα, βοηθός, ὁ καλὸς καὶ ἀγαθός,
Ἐνισχύων τοὺς δειλοὺς εἰς τοὺς κόπους τοὺς καλοὺς.
Ἀκουσόν μου τοῦ παιδός, καὶ εὐμενὴς τὴν χάριν δός.
Ἦτις εἰς τὴν ἀρετὴν ὁδηγεῖ τὸν μαθητήν.
Δός χαρὰν χαρὰς πηγὴ, εἰς τὸν ὅστις δὲν ἀργεῖ.
Ὅδηγῶν ἡμᾶς σοφῶς πρὸς παιδείαν καὶ πρὸς φῶς.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

39. Δέησις πρὸς τὸν Θεόν.

Θεέ, Θεέ τῶν οἰκτιρισμῶν, τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον
Μὴ ἀντανέλῃς ἀφ' ἡμῶν δεόμεθα φιλάνθρωπε.
ὦ Πάτερ, ἐπουράνιε, τοὺς Σὲ ὑμνοῦντας φώτισον.
Καὶ δός ἡμῖν τὴν χάριν σου τὴν χάριν σου τὴν θείαν.

Τῶν ἀδυνάτων στήριγμα καὶ σκέπη καὶ βοήθεια·
Ἐπάκουσον, ἐπάκουσον τὴν δέησιν ἡμῶν.

Ἄλ. Κατακουζινός.

60. Θεοῦ παρουσία.

Θεὸς ὑπάρχ' εἰς οὐρανοὺς προστάτης τῶν ἀνθρώπων
καὶ ἡ καρδία καὶ ὁ νοῦς τὸν βλέπ' εἰς πάντα τόπον.

Τὸν βλέπ' εἰς τὸν οὐράνιον φωστῆρα τῆς ἡμέρας
καὶ εἰς τὸ φῶς τὸ δάνειον τῆς νυκτοπόρου σφαίρας.

Τὸν βλέπει εἰς τὸν ἥμερον παλμόν τῆς εὐτυχίας,
ἀλλὰ κ' εἰς τὴν ἐφῆμερον ὁδύνην τῆς καρδίας.

Θεὸς ὑπάρχ' εἰς οὐρανοὺς προστάτης τῶν ἀνθρώπων
καὶ ἡ καρδία καὶ ὁ νοῦς τὸν βλέπ' εἰς κάθε τόπον.

Ἄ. Ραγκαβῆς.

61. Πρὸ τῆς Παναγίας.

Σ' τὴν ἔρημῇ σου ἔρχομαι καὶ πάλιν ἐκκλησίᾳ,
ἀγαπημένη Παναγιά, χλωμὴ μου Παναγία !

Ἦλθα τὸν πόνον νὰ σοῦ πῶ ποῦ ἔχω 'ς τὴν καρδιά μου!

Δὲν ἔχω ἄλλον ἀπὸ σέ, 'τὸ ξέρεις, Δέσποινά μου. . .

Μάννα τοῦ κόσμου ! πρόφθασε ! ἡ χάρις σ' ἄς μὲ ῥάνη,

μ' ἀρρώστησε ἡ Μαρία μου, φοβοῦμαι μὴν πεθάνῃ !

Βασίλισσα τῶν οὐρανῶν, λευκὴ τοῦ κόσμου σκέπη !

μονάχη τώρα ἡ χρυσὴ εἰκόνα σου μὲ βλέπει...

Ὅχι ! δὲν ἦλθε σήμερα, 'σάν ἄλλοτε μ' ἐμένα,

ν' ἀνάψῃ τὰ κανδήλιά σου καὶ κρέμουνται σθυσμένα.

Ποιὸς θὰ σοῦ φέρῃ, Δέσποινα, 'ς τὴν ἔρημιά λιθάνι,

ἂν ἴσως ἡ Μαρία μου, ἂν ἴσως ἀποθάνῃ ;

Ὅχι ! δὲν 'πῆγα σὲ γιατροὺς, γλυκειά μου Παναγία !

Ἦλθα 'ς ἐσένα νὰ τὸ εἰπῶ νὰ γιάνῃς τὴ Μαρία.

Ἀχ ! σ' ἐξορκίζω 'ς τὴν ματιὰ τοῦ τέκνου σου τὴν πρώτην

'ς τὸ πρῶτό του χαμόγελο, 'ς τὴ σκεπτικὴ του νειότη.

Σ' ὀρκίζω 'ς τὸ βαρὺ σταυρὸ 'ς τ' ἀκάνθινο στεφάνι.

νὰ γιάνῃς τὴ Μαρία μου, γιατί θὰ μοῦ πεθάνῃ...

Ἀχ ! κάμε μοῦ τὴν καλὰ, καλὴ μου Παναγία,

λαμπάδα 'ς τὴν εἰκόνα σου ν' ἀνάψῃ τὴν ἁγία.

Μεγάλη 'σάν τὸ σῶμά της, λευκή 'σάν τὴν ψυχὴ της,
ἐμπρός σου ν' ἀκτινοβολῇ καθὼς οἱ ὀφθαλμοί της.

"Αχ ! κάμε μού τηνε καλά, ἡ χάρις σ' ἄς τὴν γιάνη,
δὲν θέλω ἡ Μαρία μου, δὲν θέλω ν' ἀποθάνη !

Ναί ! ἂν σοῦ ἔφερα ποτὲ λουλούδια μυρωμένα,
ἂν ἔχω τὴν εἰκόνα σου κ' ἐγὼ λιθανισμένα.

"Αν 'ς τοῦ παιδιοῦ σου ἔκλαψα τὰ πάθη, Παναγία !
κ' ἔχετε ἓνα ὄνομα μαζί ἡ μὲ τὴν Μαρία,

δός μου, ἄχ ! δός μου τῆς ζωῆς τὸ δροσερὸ βοτάνι
νὰ δώσω τῆς Μαρίας μου μὴ τύχη καὶ πεθάνη.

'Αχ. Παράσχος.

62. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεόν.

Πρὸς Σὲ ὑψοῦται, Κύριε,
τῆς πλάσεώς Σου ἡ φωνή.
Κ' ὑμνοῦσι γῆ καὶ οὐρανοὶ
καὶ γλωσσὴ λαῶν μύρισι..

Τὰ ἄνθη 'ς τὴν γῆν ἠγάπησας.
τὰ ἄστροι εἰς τοὺς οὐρανοὺς,
ὅπως εὐφραίνηται ὁ νοῦς
καὶ πάντα διεγέρθῃς

"Οπου τὸ βλέμμα τρέπομεν.
εἰς οὐρανὸν ἔκπ' τῆς γῆς
λαμπρ' ἡ ἀγία σου σφραγὶς
τὰ θαύματά σου βλέπομεν

"Ω ! τί θ' ἀνταποδώσωμεν
ἀνθ' ὧσων δίδεις εἰς ἡμᾶς;
τὸ ὄνομά Σου μὲ τιμᾶς
καὶ ὕμνους θὰ ὑψώσωμεν.

Τῆς πατρικῆς Σου χάριτος
ἀνάπλεως εἶν' ὅλ' ἡ γῆ.
'Ακένωτός Σου ἡ στοργή
κ' ἡ πρόνοιά Σου ἄρρητος.

Τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας μας
Σοὶ δίδομεν, Σὰ ἐκ τῶν Σῶν
καθάρισόν τε εἰς χρυσὸν
ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μας.

Θαμβοῦται ἐκ τῆς φύσεως
τὴν καλλονὴν ὁ ὀφθαλμός,
τῆς πλάσεως εἶν' ὁ ψαλμὸς
ψαλμὸς εὐχαριστήσεως.

Τὸ ἱερόν σου θέλημα
τὸν βίον μας ὡς διοικῇ,
πρὸς δόξαν Σου διενεκῇ,
πρὸς μέγα μας ὠφέλημα.

63. Προσευχὴ στρατιώτου ἐν μάχῃ.

Πάτερ, Σοῦ δέομαι !

Τῶν τηλεβόλων βρυχῶνται τὰ νέφη,
Κύκλω μου λαίλαψ πυρὸς καταστρέφει,
Βαίνω θρασῶν, ἀλλὰ κίνομαι

Πάτερ, Σοῦ δέομαι !

Σὺ μου στρατήγησον
Δὸς μοι ὡς θέλεις, ἢ θάρρηνη ἢ θήκηνη.

Εἴτε εἰς θάνατον, εἴτε εἰς νίκην,
Διὰ τῆς τιμῆς με ὁδήγησον.
Σὺ μου στρατήγησον !

Σῶτερ, βοήθει μοι !
Σὺ τὴν πνοήν μοι παρέσχες νὰ ζήσω.
Δύνασαι δὲ νὰ τὴν λάβῃς ὀπίσω,
Σοὶ ἐμχυτὸν παρατίθηναι !
Σῶτερ, βοήθει μοι !

Σὸς εἰμι, Κύριε !
Θνήσκων ἢ ζῶν, εἶμαι κτήμά σου ὅλος
Δὲν κηλιδουσί τὸ ἔξφός μ. οὐδόλως
Φυχῶνται τοῦ κόσμου ἐπήρειαι.

Σὸς εἰμι, Κύριε !
Σῶσον ἐλέησον !
Ἄν μὲ σπαράξῃ ἡ μαινὰς τοῦ πολέμου
Δέξαι τὸ αἷμα λύτрон, Θεέ μου,
Καὶ τὴν πατρίδα μου κλείσον !
Σῶσον ἐλέησον !

Ἦλ. Τάνταλίδης.

64. Ὁ βίος.

Τὸν βίον χαρῆτε, ἐν ὧσ' ὁ βίος ἀνθεῖ·
θὰ ἔλθῃ ἐσπέρα καὶ θὰ μακρανθῇ.
ἔχ' ἡ ζωὴ στιγμὰς πικράς,
ἀλλ' ἔχει καὶ πολλὰς χαράς.
ὅστις λυπεῖται καὶ πονεῖ
ὕς μὴ τὸ λησμονῇ.

Τὸν βίον χαρῆτε, ἐν ὧσ' ὁ βίος ἀνθεῖ,
θὰ ἔλθῃ ἐσπέρα καὶ θὰ μακρανθῇ.

Ἐν μαῦρον σύννεφον περνᾷ
καὶ βάφει ὅλα σκοτεινά,
θὰ ἔλθῃ πάλιν ἡ αὐγὴ
καὶ θὰ χαρῇ ἡ γῆ.

Τὸν βίον χαρῆτε, ἐν ὧσ' ὁ βίος ἀνθεῖ,
θὰ ἔλθῃ ἐσπέρα καὶ θὰ μακρανθῇ.

Τὴν νύκτα ἔστω φωτεινός,
ἡ πίστις ὅλων μας φανός,
καὶ εἰς ἡμέρας δυστυχεῖς,
ἡ ἀρετὴ ἐσχύς.

Τὸν βίον χρῆτε, ἐν ὕψι ὁ βίος ἀνθεῖ,
θὰ ἔλθῃ ἐσπέρη καὶ θὰ μακρυνθῇ.

Ἄλ. Κατακουζινός.

65. Ὁ Χειμὼν.

Περηλθον τοῦ ἔαρος τάνθη, πενθοῦσιν οἱ κῆποι γυμνοί.
Ἡ χλόη τῆς γῆς ἐμπαράνθη, σιγᾷ τῶν πτηνῶν ἡ φωνή.
Ψυχρὸς ὁ βορρᾶς συρίζει, ψυχρὰ καταπίπτ' ἡ βροχή,
Τὸ πῦρ πανταχοῦ σπινθηρίζει, πλὴν τρέμουν γυμνοὶ οἱ
[πτωχοί..

ὦ! δότε, υἱοὶ τῶν πλουσίων· ὦ! δότε τοῖς ἄρτον καὶ πῦρ.
Ἄρκει ἐν σᾶς μόνον ψυχίον καὶ εἰς τοῦ πυρὸς σᾶς σπινθῆρ.
Ἡ τύχη πολλὰ μεταβάλλει· τίς οἶδε μὴ ἔλθῃ χειμὼν.
Καθ' ἐν νᾷ δίδῃ χεὶρ ἄλλη, ὡς τῶρα ἡ χεὶρ δίδ' ὕμῶν.

Ἀγγελὸς Βλάχος.

66. Ἡ καλύβη.

Καλύβη ἄχ! τί συμφορά! Σημαίνει ὥρα θλιβερά.
Μὲ λύπην σ' ἀποχαιρετῶ, διὰ παντὸς σέ παραιτῶ.
Σὲ μὲ συγκίνησιν ψυχῆς, θὰ ἐνθυμοῦμαι δυστυχίης.
Καὶ μάτην σέ, ἀγαπητή, ἡ ὕρασίς μου θὰ ζητῇ.
Ἐχάθ' ἡ τέρψις, ἡ χαρά. Τὰ πάντα εἶνε ζοφερά.
Μακρὰν σου πόνοσ τῆς ψυχῆς, θὰ μὲ μακρίνῃ συνεχίης.
Ἀσπλάγχχνου μοίρας ἡ βουλή, ἀλλοῦ ἄλλοῦ μὲ προσκαλεῖ.
Καὶ σοῦ, φιλάττη μου, μακρὰν, ζωὴν θὰ ζῶ πολὺ πικράν.

Ἄλ. Κατακουζινός.

67. Ἡ ἐξοχή.

Μακρὰ ἀπὸ τὴν πόλι καὶ ἀπ' τὴν ἐξοχή,
ἐδῶ ἔλατε ὅλοι, ἐδῶ 'ς τὴν ἐξοχή.
Ἐδῶ εἶν' εὐτυχία ἐδῶ εἶν' ἡ χαρά,
εἰς τὰ νερὰ τὰ κρύα 'ς τὰ χόρτα τὰ χλωρά.
Ἐδῶ εἶναι λουλούδια γαλάζιος οὐρανός,
πουλάκια καὶ τραγούδια κ' ἱσκιος παντοτεινός.
Μακρὰ μακρὰ ἡ λύπη, οἱ πόνοι τὰ δεινά,
εἶν' ἀνθισμέν' οἱ κῆποι καὶ τῆνθος των περνεῖ.
Περνεῖ καὶ μαραμμένο θὰ τῶδρη ἡ αὐγή,
χρηστε τάνοιγμένο πρὶν πέσῃ εἰς τὴν γῆν.
Ἐλάτε, ἔλατε ὅλοι, οἱ πλούσιοι κ' οἱ πτωχοί !
δὲν βρίσκειται 'ς τὴν πόλι μὲ πλούτη ἐξοχή.

Ἄλ. Κατακουζινός.

68. Τὸ ἀνθύλλιον.

Ἀνθύλλιον ὥραϊον, χθές ἔτι δροσερόν,
δὲν θάλλεις τώρα πλέον. "ὦ τέλος λυπηρόν !
Τὰ φύλλα σου σκυμμένα ἢ αὔρα τῆς αὐγῆς,
τὰ ῥίπτει ἓνα ἓνα ξηρὰ ἐπὶ τῆς γῆς.
Μὲ βλέπεις τελευταῖον μὲ βλέμμα σκυθρωπόν,
Ἀνθύλλιον ὥραϊον, ἀπέθκνες λοιπόν.
Ἰδοὺ ὁ νόμος ποῖος, τῆς μούρας τῆς κοινῆς.
ὦ ἄνθος, αἰώνιος δὲν ἐζῆσε κενεὶς !

Ἄλ. Κατακουζηνός.

69. Τὸ φεγγάρι.

Σὰν βλέπω τὴν μορφὴν σου, φεγγάρι μου χλωμό,
Τὴν χάρι τὴ 'δική σου κ' ἐγὼ ἐπιθυμῶ.
Τὴν ντροπαλὴ σου νᾶχω ἤθελα εὐμορφιά,
Νὰ περπατῶ μονάχῳ μ' ἀστέριξ συντροφιὰ.
Νὰ φκίνωμαι τὸ βράδῳ νὰ σβύνω τὸ πρωτό,
Νὰ βρίσκω 'ς τὸ σκοτάδι δροσυλὰ καὶ πνοή.
Νᾶμαι χρυσὸ φανάρι 'ς τὸν μαῦρον οὐρανό.
Καὶ τοῦ βοσκού λυχνάρι ἐπάνω 'ς τὸ βουνό.
Περηγοριὰ νὰ χύνω 'ς ἐκεῖνον ποῦ πονεῖ,
Καὶ σύντροφος νὰ γείνω σ' ἐκεῖνον π' ἀγρυπνεῖ.
Νὰ φέγγω 'ς τὸ κρεβάτι ποῦ μένει σκοτεινό,
Καὶ τοῦ φτωχοῦ τὸ μάτι γλυκὰ νὰ το σφαλνῶ.
Αὐτά, γλυκὸ φεγγάρι, αὐτὰ ἐπιθυμῶ,
Μὰ ἔχεις σὺ τὴν χάρι, φεγγάρι μου χλωμό.

Ἀγγελὸς Βλάχος.

70. Εἰς τὴν ἐξοχήν.

Πῆρνε κι' ἀνθίζουν τὰ χλωρὰ κλαδιά,
Πᾶμ' ἐκεῖ 'ς τὸν ἴσκιο καὶ 'ς τὴν εὐωδίᾳ,
Τὰ πουλιὰ στὰ δένδρα ψελνουν χαροπὰ.
'Στ' ἄνθη δρύσος πέφτει καὶ λαμποκοπᾷ.
Πᾶμε στ' ἀρνάκια τὰ λευκά, στὰ πράσινα χορτάρια,
Ποῦνε τὰ ρόδα ὅλ' ἀνοικτὰ καὶ τὰ νερὰ καθάρια.
Σιγὰ φουσᾷ τ' ἀγέρι, φωνὴ δὲν ἀντηχεῖ,
Τί εὐμορφὴ ποῦ εἶνε, παιδιά, ἡ ἐξοχή.

Τρέχουν τὰ παιδάκια, τῶν ἀνθῶς ζητεῖ,

Ἄλλο πεταλοῦδ' διώχνει φτερωτή.

Φεύγουν, ξεμακρύνουν, ἐχάθησαν πλειά !

(Παύουν τὰ παιγνίδια, κ' ἡ παιδρὴ λαλιά).

Τ' ἄλλα παιδάκια τὰ ζητοῦν, ἐπάνω κάτω τρέχουν,

Καὶ πούθεν δὲν φαίνονται, τί θλίψι ποῦ τὴν ἔχουν!

Ἡ ἕρπ' βρυσιλεύει· κί' ἀκούα νά τ' αὖ βροῦν !

Ἐχουν κι' αὐτὰ μῆτερες ὁποῦ τὰ καρτεροῦν.

Τί χαρά ! φωνῆκαν ! λίγα νά γαθοῦν !

Πῆγαν εἰς τὸ μύλο ! πῶς νά ξαναθοῦν !

— Χάσανε τὸ δρόμο ! ποῦ εἶν' ὁ δρόμος — Νά !

Τί καλὸς ποῦ εἶσαι, γέρο μυλωνᾶ.

Τώρα γυρνοῦν χειροπιαστὰ μὲ τὰ παιδάκια τ' ἄλλα,

Καὶ πάλι ξαναρχίζουνε τὰ γέλοια, τὴν τρεχάλα.

Στεφάνια πλέκουν, νοιώθουν χαρὰ μέσ' τὴν ψυχὴ !

Τί εὐμορφη ποῦ εἶνε, παιδιά, ἡ ἐξοχή !

Κ. Παλαυᾶς.

71. Ἡ αὐτάρκεια.

Τὴν ζωὴν σου ἂν ποθῆς εὐτυχίης νά ζήσης,

μὴ ζητεῖς νά δοξασθῆς, μῆτε νά πλουτήσης·

Ἄς σοῦ εἶνε ἀρκετὰ μόνον ὅσα ἔχεις,

μὴ ζητῆς τὰ περιττά, μὴ κατόπιν τρέχης.

Κύτταξε πῶς τὰ πτηνὰ τρέχουν εἰς τὰ νέφη·

δι' αὐτὰ τίς μεριμνᾷ ; Ὁ Θεὸς τὰ τρέφει.

Ὁ Θεὸς καὶ δι' ἡμᾶς, μεριμνᾷ, ἡσύχει !

δίχως πλούτη καὶ τιμὰς, ζῆτε καὶ εὐτύχει.

Ἀγγελος Βλάχος.

72. ᾠσμα ἀλιέων.

ὦ φίλ' ! αὐγῆς, ἰδοὺ ἡ ὥρα μᾶς κράζει 'ς τὴν ἀκρογιαλιά.

Στὴν βάρκα σας ἐμβᾶτε τώρα μὲ φρόνησιν καὶ μὲ χαρὰ.

Τὸ κύμα θέλει προσοχὴν, ὦ φίλοι, σιγὴ ! περνᾶτε χωρὶς ταραχὴν.

ὦ φίλοι, σιγὴ ! Τὸ τέλος τοῦ σκοποῦ μας δὲν ἄργεῖ.

Τὸ τέλος τοῦ σκοποῦ μας δὲν ἄργεῖ· ὦ φίλοι σιγὴ ! ὦ φίλοι σιγὴ. (δύς).

Ὑπομονὴ κ' ὥρα φθάνει μὲ τὸν καιρὸν καὶ ὠφελεῖ.

Τὸ θάρρος πρῶτον ἀρχὴν κάμνει, ἡ φρόνησίς πλην ἐκτελεῖ.

Τὸ κύμα θέλει κλπ. ὥς ἄνω.

Ἡλ. Τανταλίδης.

23. Ἀσμα νοσταλγοῦντος.

Ἀσπασμοὺς πρὸς σέ εὐθύνω, ὦ πατρὶς ἀγαπητή,
καὶ πληθὺν δακρύων χύνω καὶ ὁδύνη μὲ κρατεῖ.
Στέγη ὑπὸ τὴν ὁποῖαν ἔτυχον νὰ γεννηθῶ,
πότε πάλιν μὲ καρδίαν εὐτυχῇ θὰ σ' ἀσπασθῶ.

Γῆ, τῶν χρόνων μου τῶν πρώτων, πεδιάδες καὶ δρυμοί,
δὲν σὺς βλέπουσιν ὡς πρῶτον νοσταλγοῦντος ὀφθαλμοί.
Μάτην στρέφω πρὸς τὰ ἄνω πόθων βλέμματά κ' εὐχῆς
εἰς γῆν ξένην θ' ἀποθάνω σκυθρωπὸς καὶ δυστυχής.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

24. Νανάρισμα.

Φύσ' ἀεράκι δρυσερὸ μέσ' ἔς τῶν δενδρῶν τὰ φύλλα.
Πάρ' ἀπ' τὰ ῥόδα τὸν ἀνθό, ἀπ' τὴν μελιὰ τὰ μῆλα.
Καὶ φέρ' τὰ ἔς τὸ παιδάκι μου εἶνε καλὸ καὶ κάνει
"Ἦσυχο νάνι—νάνι.

Ἀρχίνησε τὸ λάλημα ἀηδὸνι ἀγαπημένο.
Νανάρισέ το τὸ μικρὸ εἶν' ἀπουκοιμισμένο.
Σὰν τὴν γλυκειὰ σου συντροφιά μέσ' ἔς τὴ φωνὴν σὰν κἀνή
Τὴν νύχτᾳ νάνι—νάνι

"Ἄνοιξε νυχτολούλουδο, ἄνοιξε καὶ μὴ κλείσης.
Τὴν ὥμοσφί σου μυρωδιὰ ὡς ὅτου νὰ τὴν χύσης,
"Ὅλη μέσ' ἔς τὰ μυλλάκια τοῦ γιὰ ἰδέ, ἰδέ πῶς κάνει
Μαζί μου νάνι—νάνι.

Παίξει τ' ἀγέρι τοῦ Μαγροῦ μέσα ἔς τὸν καλαμῶνα.
Γελοῦνε τ' ἄνθη, τὰ νερά, λαλεῖ ἡ νεροχελών,
Εὐτυχισμέν' εἶμαι κ' ἐγὼ ἔς τὰ στήθια μου σὰν κἀνή
"Ἦσυχα νάνι—νάνι.

Καὶ σεῖς μὲ τὰ χρύσεα πτερὰ ὀνείρατα ἐλάττε,
Ἵς τὸ ἔρμυ τὸ καλὺθὶ μου ἀγάγια ἀγάγια ἐμβάττε,
Σιγὰ μὴ τὸ ξυπνήσετε, κυττάξετε πῶς κάνει
"Ἦσυχα νάνι—νάνι.

Α. Βαλαωρίτης.

25. Νάνι Νάνι.

Ἀγγελοκάματο παιδί,	Δὲν ξεύρεις πῶς σπαράζουμε
Πέσε ἔς τὴν ἀγκαλιά μου,	τὰ μαῦρα σωθικά μου
Πέσε γλυκὰ νὰ κοιμηθῇς.	Ἵς τὰ στήθια μου ὅσιν ἀπλωθῇς

Ἐλα, ψυχὴ μου, κύτταζε
Ἡ μάνα σου καυμένη,
Γυμνὴ καὶ χιονισμένη,
Μὲ τὰ μακρὰ μιλιάκια της
Γιὰ ἰδέεθαι σέ σκεπάσῃ.
Πρὶν ἢ θροσὶνὰ σέ πιάσῃ.

Ἐλα, παιδί μου, καὶ οἱ ὄρφανοί
Ἵν στέκουνε καὶ ἀγρυπνοῦνε
Δύσκολα λησμονοῦμε.
Ἐλα νὰ σέ κοιμήσουνε
Ἵτῇ ζέστῃ τῆς ἀγκαλιᾶς μου
Οἱ γυῖποι τῆς καρδιᾶς μου.

Ν' ἄξουρες πότε' ἐξύπνησε
Σήμερον τὴν αὐγοῦλα
Ἡ μύρη σου μωνοῦλα !

Τὰ γόνατά μου ἐτρόπησαν ὁὐ ὥραις πασημένῃ
Ἐμπρὸς εἰς τὴν Παρθέναν μας, Ἐσὺ καὶ αὐτὴ μοῦ μένει.
Ἐκλαψα μὲν δάκρυα. Ὅχι γιὰ σέ, παιδί μου.
Ἐτάχθηκα ἰς τὴ χάρι της γιὰ σέ, γλυκὲ πουλί μου.
Τό γάλα νὰ μὴ χάσω !

Παρθέναν μου ! Παρθέναν μου ! πάρε μέ νὰ μὴ φθάνω.
Νὰ ἰδῶ τό μαῦρο τ' ὄρφανὸ ἀχνὸ καὶ πεινασμένον.
Ἵτὰ μακαμμέναν στήθιά μου νὰ κλαίῃ κρημασμένο.
Ἐλα, παιδί μου, ἐλπίδα μου, ἔλα καὶ σέ νυστάζει.
Κοιμήσου καὶ ἡ μωνοῦλά σου ἐξυπνή σέ κυττάζει, ...,
Εἶναι πικρὰ τὰ χεῖλιά μου, φαρμάκ' εἶν' ἡ καρδιά μου,
Ἀπὸ τὴ φτώχειαν τρέμουνε τ' ἄχαρα κόκκαλά μου...
Ἐλα, παιδάκι μου, μὴ κλαῖς. Πέσε νὰ σε κοιμήσω.
Καὶ νὰ σε νανουρίσω.

Α. Βαλαωρίτης.

76. Τὸ φθινόπωρον.

Τὸ βουρκαωμένο σύννεφον τὸν οὐρανὸν μαυρίζει
Ψιλὴ, ψιλὴ ἀρχίνησε βροχὴ νὰ ψιχαλίζει.
Εἶνε ἡ φύσις ποῦ θρηνεῖ.

Τὰ δάκρυά της εἶν' αὐτὰ ὅπου πυκνοσταλάζουν,
Τὰ σύννεφα ὅπου βρογοῦν καὶ βρουαναστενάζουν.
Εἶν' ἡ θλιμμένη της φωνή.

Καὶ τὸ ξερὸ ἐβράχηκε τῆς ἐρημιᾶς ποτάμι.
Ἀκοῦς τί κρότον τὸ νερὸ μέσ' ἰς τὰ χελίκια κάμνει ;
Βλέπεις τὸν ἄσπρο του ἄφρο ;
Ἵτ' αἱ λιγυραῖς ἀνάμεσα ἦταν πουλιὰ κρημμένα
Τὸν κρότον μὲν ἀκουσαν ἐφύγαν τρομαγμένα.
Μ' ἓνα τους πέταγμ' ἔλαφρό.

Ι. Καραγεώργας.

77. Ὁ Κορυδαλός.

Μὲ τὰ πτερὰ τὰ στακτερά,
μὲ τὸ μικρὸ διάδημα πετάζει 'ς τὸν αἰθέρα.

Μὲ λιγυρὸ καὶ δροσερὸ
καὶ ζωηρὸ κελάδημα ξυπνᾷ τὴν ἀτμοσφαῖρα.

Βαθμὸς, βαθμὸς, μ' ἕνα ῥυθμὸς,
ἀνέβη καὶ δὲν φάνεταί με φῶς περιχυμένο.

Ἵς τὸν οὐρανὸ τὸ γαλανὸ
ἀόρατα κυμαίνεται τὸ τρεῖς εὐτυχισμένο !

Μὰ δικτὶ τὰ παραιντεῖ
τὰ φτερωτὰ οὐράνια καὶ κάτω πάλιν βλέπει ;

"Ἐχει φωλὴν καὶ ἔχει πουλιά
'ς τῆς γῆς τὴν ἐπιφάνεια καὶ ταῖρι ποῦ τὰ σκέπει.

"Ὅσο καλὰ ποῦνε ψηλὰ—
χαμὰί χει τὰ παιδάκιά του πῶς νὰ τὰ λησμονήσῃ;

Μιὰ συλλογὴ καὶ μὲ στοργή
συστέλλει τὰ φτεράκια του νὰ πᾶ νὰ τὰ φιλήσῃ.

Πῶς ἀγαπᾷ κάθε σκοπὸ
ποῦ ψάλλεις μὲ κατάνυξι ζωνθὸ κορυδαλλάκι !

Εὐλογητὸς ὅς εἰν' αὐτὸς
ποῦ ἐστόλισε τὴν ἀνοιξὶ μὲ ἴσάν ἐσέ, ψάλλτάκι !

Μ. Γ. Βυζιννός.

78. Τὸ ῥόδον.

"Ὅλα τᾶθ' εἶναι καλὰ καὶ χαριτωμένα
ὁ σεμνὸς ὁ μενεξές, ἡ ἀγνή μυρσίνη,
τὸ γλυκὸ γαρύφαλλο. οἱ ἀφρότσι κρίνοι,
ὅλα ἔχουν ἔχουν χωριστὴ χάρι τὸ καθένα,

Μὴ τὸ ῥόδο πειὸ πολὺ ἀπὸ τᾶλλα' ἀξίζει,
ποῦ καὶ ἂν χάσῃ τὴ μορφὴ καὶ τὰ χρώματά του,
μέσ' 'ς τὰ σκόρπια φύλλα του μένει τ' ἄρωμά του
καὶ νεκρὸ ἀκόμη ζῇ, καὶ ἀνοιξὶ θυμίζει.

Δ. Βικέλας.

79. Παιδί μου ! ὦρα σου καλή !

Φουρτούνιασεν ἡ θάλασσα καὶ ἐβουρχωθῆκαν τὰ βουνά !

Γέινε βουδὶ τ' ἀηδόνια μας καὶ τὰ οὐράνια σκοτεινά.

καὶ ἡ δόλιξ μου ματιὰ θαλὴ—

Παιδί μου ! ὦρά σου καλή !

Εἶνε φωτιά τὰ σπλόγχην μου, καὶ τὸ κορμί μου παγωνιά.
Σαλεύει ὁ νοῦς μου σὰν δένδρ' ἐντίκρ' ἐντὶ χιονιά,
καὶ εἶνε ζέβαθο πολὺ—
Παιδί μου ! ὦρα σου καλὴ !

Βοῦίζει τὸ κεφάλι μου, σὰν τοῦ χειμάρρου τὴν βοή!
Λιποθυμᾷ ἡ καρδούλα μου, καὶ μοῦ ἐκόπηκ' ἡ πνοή
στὸ ὕστερόν σου τὸ φιλή—
Παιδί μου, ὦρα σου καλὴ !

Γ. Μ. Βιυζινός.

80. Ἡ τυφλὴ ἀνθοπώλις.

Ἀγοράστέ μου τᾶθ'η ! τοῦ φωτός μου ἵσπερμένη
ἔρχομαι μακρόθεν ξένη καὶ τὸν οἶκόν σας ζητῶ.
Ἄν τὴν γῆν ὠραίαν λέγουν, (σὺ ὁ βλέπων μόνον κρίνε),
τᾶθ'η μου καρποὶ τῆς εἶνε, τᾶθ'η ταῦτα ποῦ κρατῶ,
Θάλλουν ἔτι· ἐγὼ κρίνω ἀπὸ μόνην τὴν ἀφῆν των,
πρὸ μικροῦ ἀπὸ τὴν γῆν των τὰ συνέλεξα νωπὰ.
Ἦ ἰδέτε τε πῶς λάμπουν ! ἦσαν μυσχομυρισμένα,
εἰς τοὺς κόλπους φυλαγμένα τῆς καλῆς μητρὸς των γῆς.
Ὅταν ἄπλωνα νὰ κόψω, μῦρον ἦτο ἡ γῆ ὅλη
καὶ ἔλαμπον οἱ φωτοβόλοι μαργαρίται τῆς αὐγῆς.

Γ. Ζαλοκώστας.

81. Ἡ καλὴ συναναστροφὴ.

Περιεπάτουν καὶ εἶδον φύλλον
ξηρὸν, πλὴν χύνον ὀσμὴν γλυκεῖαν,
λαβὼν δ' ἀμέσως τὸ ὠσφορινόμεν
μὲ τέρψιν θείαν.
«— Εὐωδιάζεις πολὺ, τὸ εἶπον.
μὴ εἶσαι ῥόδον εὐχρουν τῶν κήπων:»
«— Δὲν εἶμαι ῥόδον, μοὶ ἀπεκρίθη,
ἀλλὰ συνέζησα πρὶν μ' ἔχεινο,
Ἐντεῦθεν ἔχω τὴν εὐωδίαν,
ἣν διαχύνω».

Δ. Σ. Βυζάντιος.

82. Οἱ δύο φτωχοί.

Σ' ἐμὴ γωνίᾳ περικοτικῇ γέρω φτωχὸς ἔχει καθίσει·
κόσμος πολὺς περνᾷ 'πὸ 'κεῖ καὶ ἴσως θὰ τὸν ἐλεήσῃ
καμμιὰ ψυχὴ ποῦ ἔχει μάθη, νὰ συμπονῇ τὰ ξένα πάθη.

Σὲ 'λίγο ὅλος προσοχὴ ἔφερ' ἐκεῖ τὰ βήματά του
κι' ἄλλος φτωχὸς-τὸν δυστυχῇ! μὲ ὅλην τὴν νεότητά του
ἔχει εἰς τὸ φῶς του μαύρη σκέπη· εἶνε τυφλός, τυφλὸς δὲν βλέπει.

"Αἰ! τί ζευγάρι θλιβερό, τὰ νειᾶται τὰ δυστυχισμένα
Κι' ἀπὸ τῆς νειότητος τὸν καιρὸ τὰ γειρατειὰ τὰ μακραιμένα,
βλέπει ἐκεῖ ὅποιος περνᾷ, νὰ ζητινεύουν πλάι, πλάι.

"Ὅμως καθεὶς τὰ γηρατειὰ τὰ χιονοσκέπαστα λυπᾶται,
εἰς τὸν γέρο ῥίχνουν μιὰ ματιὰ καὶ τὸν 'λεοῦνε οἱ διαβῶντες,
καὶ οὔτε ἕνας τοὺς δὲν δίνει εἰς τὸν τυφλὸ ἐλεημοσύνη.

Μὲ πονεμένη τὴν καρδιὰ ἀναστηκῶνεται νὰ πάη·

"Α! θὰ περάσῃ τὴν βραδεῖα καὶ σήμερον χωρὶς νὰ φάῃ.

Γι' αὐτὸ τοὺς ἄλλους τί τοὺς 'νοιάζει καὶ ὁ τυφλὸς ἀναστενάζει...

Μὰ ἔξαφνα ἄπ' οὐραυς ζητᾷ μεσ' εἰς τὴν παλάμη νὰ τοῦ δώσῃ
χρήματα λίγα, μ' ἄρκετὰ ἕνα ψωμί γιὰ νὰ πληρώσῃ·
«Σοὺ εὔχετ' ἡ φτωχὴ καρδιά μου, Τιμαὶς καὶ δόξαις ἔρχοντά μου!»

Εἶπεν ἐκεῖνος, ἐπειδὴ τυφλὸς ποῦ ἦτον δὲν ἔμπορῶσε
μὲ δάκρυα χρᾶς νὰ ἴδῃ πῶς σπλαγχνικὰ τὸν ἐλεοῦσε
ὁ γέρονς—ἐλεῶντας πάλι, καὶ τὸν ἐλεῆσαν ἄλλοι.

Γ. Δροσίνης.

83. Τὸ Σχολεῖον τοῦ Χωρίου.

Συνκυλίσ τις μὲ φθάνει, ἁρμονίᾳ γλυκυτάτη....

Κεφαλὰς παιδίων βλέπω, βλέπω οἴκημα σχολείου....

Τῆς ἀμάξης σου τὸν δρόμον, ἀγαθὲ μου φίλε, κράτει·

"ὦ! μαγεύει τὴν ψυχὴν μου τὸ σχολεῖον τοῦ χωρίου!

Συναισθάνομαι βαιθεῖας καὶ γλυκεῖας συγκινήσεις,

"Ὅταν βλέπω τὰ παιδία, τὰς πληθύας τοῦ σχολείου....

Μὴ μαγεύομαι διότι μ' ἔρχονται εἰς ἀναμνήσεις

Τῆς μικρᾶς μου ἀλφειότου καὶ τοῦ παιδικοῦ μου βίου;

Εἶν' αὐτὸ καὶ μόνον; "Ὅχι ὅπου ἂν σὰς διακρίνῃ,

"Αν, μικρά μου, μετὰ πόθου ἡ ψυχὴ μου σὰς θωπεύῃ

Εἰς χρυσοῦν ἐλπίδων κόσμον ὁμοῦ αὕτη ἔνθους κλίνει.

Καὶ ἰδοὺ ἡμῶν ἡ θέα δικτὶ ἐμὲ μαγεύει!

Μετ' ὀλίγους ἔτι χρόνους τὰ πτωχὰ αὐτὰ παιδία

Εἰς τὸν δούζηλον ἀγῶνα τῆς ζωῆς θ' ἀποδυθῶσι.

"Ἀλλὰ θέλει ἀμειλίκτως ἄφ' ἡδυστυχία,

"Ἀλλὰ θέλει χρυσῇ μοῖρᾳ καὶ νεότητι στεφανώσῃ.

Ἐὰν σήμερον τὸ ῥάκος καὶ τὸ δάκρ' εἶνε στολή των,
Ποῖος αὖριον εἰξεύρει ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ὠρχύς;
Μὴ φανῇ τις αἴφνης ἥρωας, στρατηγὸς τῶν ἀνικητῶν,
Δάφνη τοῦ μικροῦ χωρίου, τῆς Ἑλλάδος ὅλης κλέος;

Ποῖος αὖριον εἰξεύρει ἐκ τῆς χροπῆς πληθύος,
Ἦτις σήμερον εὐφώνως ἀτκκτεῖ, σκιρτᾷ, μανθάνει,
Μὴ ἂν αἴφνης ἀνκτεῖλῃ νοῦς διάφωτος καὶ θεός,
Ἄστρον τῆς κκλῆς Ἑλλάδος, χρυσοῦ μέλλοντος σκαπάνη.

Θάρρος, φίλοι μου, ὁ κόσμος εἶνε μοῖρα τῶν κρειττῶνων,
Κι' ἤρχισαν πολλάκις οὗτοι τὴν ζωὴν των βρακενδύται.
Αὖριον οἱ ἄνδρες οὗτοι κλίνουσι διὰ τὸν χρόνον
Κ' ἡ πατρίς αὐτῆς ἡγέτας καλεῖ σας: Ἑτοιμασθῆτε!

Ὁ Θεὸς γλυκὺς φρουρὸς τῆς, ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῇσῃ
Τὴν καρδίαν ἥτις ἤλθεν ὡς ἡγέτις τοῦ σχολείου;
Καὶ φωτίζει τὰ παιδία καὶ ὡς ὄρνις περιπτύσσει
— Πῶς λατρεύει ἡ ψυχὴ μου τὸ σχολεῖον τοῦ χωρίου!

Σπ. Βασιλειάδης.

84. Ὁ μαθητὴς στρατιώτης.

Βῆμα, βῆμα ζωηρὸν καὶ τραγοῦδι λιγυρὸν.
Σκλινγκτῆς ἐμπρὸς σκλπίζει, λόχος μαθητῶν βκδίζει.
τρα τα, τρα τα, τρα τα (δῖς).

Ὡπλισμένα τὰ παιδία ἔχουν θάρρος καὶ κκρδία,
Καὶ φκντᾶζονται τὸ μέλλον πληρὸς δύξης ἀκτελλόν.
τρα τα, τρα τα, τρα τα τα (δῖς).

Τοῦ ἀγῶνος ἡ φωνὴ τοὺς γενναίους συκκινεῖ,
Ποία δόξα καὶ λαμπρότης μαθητῆς καὶ στρατιώτης.
τρα τα, τρα τα, τρα τα τα (δῖς).

Ἄλ. Κατακουζηνός.

82. Ὁ νεαρὸς στρατιώτης.

Μητέρα, δός μου μιὰ εὐχὴ κ' ἔλα νὰ σέ φιλήσω,
Μισεύω αὖριον τυχὸν καὶ πάω νὰ πολεμήσω.

Θὰ πᾶμε ὅλα τὰ παιδιὰ, ὅλα μὲ μιὰν ἐλπίδα,
Γικτ' ἔχομ' ὅλα μιὰ κκρδία καὶ ὅλα μιὰ πατρίδα,
Φέρ' τοῦ πκτῆρα τὸ σπαθὶ ποῦ κρέμετ' ἐκεῖ ἴπνω,
Ἡ μέση μου νὰ το ζωσθῇ, μαζὶ του ν' ἀποθάνω.

Μὴν κλαῖς καὶ μὲ κρατεῖς σφιγκτὸ εἰς τὴν γλυκεῖά σου ἀγκαλῆ·
Εἶν' ἡ εὐχὴ σου φυλαχτὸ, καὶ θάρσῃ πῖσω πάλι.

Ἄγγελος Βλάχος

86. Τὸ ντυτόπουλο.

Μὲ κραδῶν 'ς τὰ παξείδιχα τὸ ντυτόπουλο γυρνᾷ·
Μὲ τῆς θάλασσης τὰ φειδία τὰ μικράτα του περνᾷ.

Ὁ βορρῆς δέν το τρομάζει, οὔτ' ἡ ἄπιστη νοτιά,
Οὔτε χόνι, οὔτε χιλιάζει, οὔτε κύματα πλατειά.

Ἵς τὴ δουλειά πρωτὶ καὶ βράδυ μὲ τὸ στρόπο 'ς τὸ πλευρό,
Ξερὸ τρώγει παξιμάδι, πίν' ἀνάχρστο νερό.

Πετχτὸ 'σάν τὸ ξερτέρι ἀναδίνει 'ς τὰ πικριά,
Καὶ μὲ ῥόζους εἰς τὸ χέρι λύνει, δένει τὰ σχοινιά.

Ἵς τοῦ κινδύνου τὴν τρομάξαι τὸ φυλάει μοναχί,
Τῆς μηχανούλας του ἡ λαχτάρα, τῆς μηχανούλας του ἡ εὐχή.

Ποῦ ἐλπίζει παλληκαρι νὰ τὸ 'δῇ καμμιὰ φορά,
Νὰ τὸ ποῦν μικρὸ Κενάρα μέσ' 'ς τὰ θάνατα Ψαρά.

Ἥλ. Τανταλίδης.

87. Ὁ ναύτης ἐν τρικυμῇ.

Μαύρ' εἶν' ἡ ὄψις τῶν νεφῶν καὶ ὁ πόντος μαῦρος,
Ἄγριος λυσσᾷ τυφών, πόντος πνέει λάβρος.

Τίς τὸν ναύτην ὁδηγεῖ ὅπου μειδιᾷ ἡ γῆ!

Σὺ ὁ Πατήρ γενοῦ αὐτοῦ σωτήρ.

Σὺ τῆς κτίσεως Θεός, Πλάστη μου, ἀπάσης,

Σὺ δεσπότης κραταιὸς πόντου καὶ θαλάσσης.

Κύριος παντοῦ παρὼν τῶν ἀνέμων καὶ κυμάτων.

Σὺ ὁ Πατήρ γενοῦ αὐτοῦ σωτήρ.

Σὺ τοῦ νότου τὴν πνοὴν σθέσον μ' ἐν σου νεῦμα·

Σὺ τοῦ ναύτου τὴν ζωὴν σῶσον μ' ἐν σου νεῦμα.

Ἡ εὐγνώμων του ψυχὴ θὰ ὑμνῇ ἐν προσευχῇ :

Σὺ ὁ Πατήρ ἐγένου ὁ σωτήρ.

Ἄγγελος Βλάχος.

88. Ἄσμα γυμναστικῆς.

Ἡ γυμναστικὴ κρατῶναι σῶμ' ἀνδρίζει καὶ ψυχὴν·

Τίς μακρὰν αὐτῆς θὰ μείνῃ : παῖδες κάμτετε ἀρχήν.

Σπευσωμεν ἐν προθυμίᾳ ἄνευ κρότων καὶ κρυγῶν,
Προσοχή ! ἐν, δύο, τρίς ! δόξαν φέρει ὁ ἀγών.

Ἀναβάθρ' ἐδῶ καὶ κάλοι, κρίκοι, δίζυγα ἐκεῖ
καὶ ἴστοι μικροὶ μεγάλοι. Ζήτω ἡ γυμναστική !

Ἄς ποιήσωμεν τὸ σῶμα ῥωμαλέον, δυνατόν.
Ἡ πατρὶς ἡμῶν πόλις χεῖρ' ἔχει νέων μηχανῶν.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

89. Ὁ καλὸς στρατιώτης.

Τί χαρά, τί χαρὰ κ' εὐτυχία
στρατιώτου χρυσῇ πενοπλίᾳ·
Σάλπιγγ' κρᾶζει, σκυρτᾷ ἡ καρδίᾳ·
Στρατιῶται, τὸ βῆμα ταχύ.

Κυματίζει γλαυκόχρους ὠράϊα,
ἡ κλεινὴ τῶν Ἑλλήνων σημαία·
Γενναῖα τολμηρὰ καὶ γενναία,
ἡ πατρὶς τοὺς καλοὺς προσκαλεῖ.

Ἐν ἡμέρᾳ δικαίου ἀγῶνος,
«Δεῦτε» κράζωμεν πάντες συμφώνως·
Δάφνης στέμμι' ἀνθηρὸν Μαραθῶνος,
τὸν ἐνδόξως πεσόντα κοσμεῖ.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

90. Εἰς τὸ γυμναστήριον.

Δεῦτε, ἀδελφοὶ γενναῖοι, ἀπ' τὸ σπουδαστήριον,
δράμωμεν προθύμως, νέοι, εἰς τὸ γυμναστήριον.
Ἐν δύο, ἐν δύο.

δράμωμεν προθύμως νέοι εἰς τὸ γυμναστήριον.

Πατρικὴν κληρονομίαν τοῦ νῦν γυμναζώμεθα,
ἔχομεν παρρηγεῖν καὶ νῦν ἐξασκώμεθα.
Ἐν δύο, ἐν δύο.

ἔχομεν παρρηγεῖν καὶ νῦν ἐξασκώμεθα.

Καθ' ἐκάστην ὥραν μίαν γύμνασιν ἂν κάμνωμεν
τῶν μελῶν τὴν εὐρωστίαν βαθμηδὸν αὐξάνομεν.
Ἐν δύο, ἐν δύο.

τῶν μελῶν τὴν εὐρωστίαν βαθμηδὸν αὐξάνομεν.

Ὑγιᾶς τηροῦμεν οὕτω σῶμα τὸ ἡμέτερον,
ἐνοικεῖ δ' ὁ νοῦς εἰς τοῦτο, τότε ὑγιέστερον.
ἐν δυό, ἐν δυό.
ἐνοικεῖ δ' ὁ νοῦς εἰς τοῦτο τότε ὑγιέστερον.

Δ. Βικέλας.

91. Ἑμβατήριον.

Ἴδου προθύμως καὶ ἡμεῖς τὸ ἔργον μας ἀρχίζομεν,
Καὶ στρατιῶται τῆς τιμῆς κημαρωτὰ βαδίζομεν.
Δύο, ἐν, δύο, ἐν, δύο ἐν, δύο, ἐν.
Καλὸν βιβλίον μᾶς καλεῖ, ἀθάκια, κονδύλια,
Καὶ διδασκάλισσα κελή, καὶ πράγματα ἄλλα χίλια.
Δύο, ἐν, δύο ἐν, δύο, ἐν δύο, ἐν.
Ἄλλ' ὅμως πρῶτα τὸν Θεόν, ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν,
Καὶ τῆς Παρθένου τὸν υἱὸν βοήθειάν μας κράζομεν.
Δύο, ἐν, δύο, ἐν δύο ἐν, δύο ἐν.
Πρὸς Σὲ κινουῦνται ζωηρά, ὑπὸ στοργῆς τὰ στήθη μας,
Καὶ σὺ τοῦ κόσμου ἡ χερὰ, Θεέ, Θεέ, βοήθει μας.
Δύο, ἐν, δύο, ἐν, δύο, ἐν, δύο, ἐν.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

92. Ἑμβατήριον.

Εἰς τὰ ὕπλα μὲ καρδιά, εἰς τὰς τάξεις μας παιδιά.
Ὅρμιᾶτε αἴροντες ὁρμιᾶτε·
ἡ πνεύρις μᾶς ὁδηγεῖ, ὁ Θεὸς μᾶς εὐλογεῖ·
Πετᾶτε ψάλλοντες πετᾶτε.
Οὐρά, πλληληκάρια, οὐρὰ δις καὶ τρίς· ζήτω ἡ Πίστις καὶ
[ἡ Πατρίς.
Τοῦ παλέμου ζωηρὸς μᾶς προσμένει ὁ καιρὸς.
Ὅρμιᾶτε χαίροντες ὁρμιᾶτε·
ὁ σταυρὸς φωτοβολεῖ κ' εἰς τὴν νίκην μᾶς καλεῖ·
Πετᾶτε ψάλλοντες κλπ.
Τῶν πνεύρων μας παιδιά, θυμηθῆτε τὴν καρδιά·
Ὅρμιᾶτε χαίροντες ὁρμιᾶτε·
ἔργα ἐνδοῦς ἀπαιτεῖ κ' ἀπὸ μᾶς ἡ ἀρετή.
Πετᾶτε ψάλλοντες κλπ.
Δὲν τρομάζει τὴν φωτιά ἡ τοῦ Ἑλλήνος ματιά.
Ὅρμιᾶτε χαίροντες ὁρμιᾶτε·
τῆς Ἑλλάδος τὰ παιδιὰ εἶνε πνεῦμα καὶ καρδιά.
Πετᾶτε χαίροντες κλπ.

Ἦλ. Τανταλίδης.

93. Θούριον.

Τὰ ὅπλα πάντες λάβωμεν, ὦ παῖδες τῶν Ἑλλήνων !
κ' ἐν μέσῳ τῶν κινδύνων, ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τὰν !
Πεννιζίως ἀποθάνωμεν ἐπάνω τῆς ἀσπίδος !
καλὸν ὑπὲρ Πατρίδος, καλὸν τὸ τελευτᾶν !

Π. Σούτσος.

94. Προτρεπτικόν.

Λαοὶ ἀκολουθήσωμεν τῆς δόξης τὴν σημεῖαν,
Πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ὀρμήσωμεν βραεῖς καὶ τολμηροί.
Ὁ ἥρως δὲν ταράσσεται εἰς τοῦ ἐχθροῦ τὴν θέαν,
Ἀνδρείως ἀντιτάσσεται ἀτρόμως προχωρεῖ.
Ἐμ. πρὸς νὰ ἐκδικήσωμεν τὰ ἔτη τῶν βρασάνων,
Μηδούλως λησμονήσωμεν τί ἦτον ἡ Ἑλλάς.
Μακρὸν ἡμῶν ἐξώσωμεν τὰ στίφη τῶν τυράννων,
Καὶ τρόπαια ὑψώσωμεν βαρβάρων κεφαλᾶς.
Ἐμπρός ! σκιὰ μᾶς βλέπουσιν ἀπὸ τοῦ Μακρθῶνος,
Σκιὰ ἡμᾶς προτρέπουσι Μυκάλης, Πλαταιῶν.
Ἐλπίζοντες ἀρξώμεθα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος·
Εἰς μόνον στηριζώμεθα προστάτην τὸν Θεόν !

Ἀλ. Κατακουζηνός.

95. Πολεμιστήριον ἔσμα Τυρταίου.

(Παράφρασις)

Τί τιμὴ 'ς τὸ παλληκάρι ὅταν πρῶτο 'ς τὴ φωτιὰ
Σκοτωθῇ γὰρ τὴν Πατρίδα μὲ τὴν σπάθα 'ς τὴ δεξιὰ.
Πόσο λυπηρὸ ν' ἀφήσῃ τὴν Πατρίδα τὴ γλυκεῖα,
Τὰ κελὰ του τὰ χωράφια καὶ νὰ ζῇ μὲ δίκονιά.
Μὲ γονιὸ νὰ παραδέρνῃ, μὲ γυναῖκα ὁμορφονιά,
Μὲ γερόντισσα μητέρα καὶ μ' ἀνήλικα παιδιὰ.
Κι' ἀπ' τὴ στέρῃσι καὶ φτώχεια ὅπου πάῃ ὅπου σταθῇ,
Νὰ γνωρίζ' ὅτι εἶνε 'ς ὅλους ἡ ζωὴ του μιτητή.
Νὰ ντροπιάζῃ τὴ γενιὰ του, νὰ ντροπιάζεται καὶ αὐτός.
Καὶ ποτὲ νὰ μὴ τοῦ λείπῃ ἀπ' τὰ χεῖλη ὁ στενυχμός !
Τέτοιον ἄνθρωπο καθένας ζωντανὸν καταφρονεῖ,
Μηδ' ἀφοῦ 'ς τὸν τάφον πέσῃ τῶνομά του μελετᾷ.

Εἰς τὴν μάχην ἄς χυθῶμεν ὅλοι μ' ἄφοβη καρδίᾳ,
 Ὅ καθένος ἄς πεθάνῃ γιὰ πατρίδα γιὰ παιδίᾳ.
 Ὅ τὴ φωτιὰ παλληγκαράδες, γενῇτ' ὅλοι ἓνα κορμί,
 Ὅ τὴ φωτιὰ μὴ ντροπικισθῇτε ἄν φυγάδες, ἄν δειλοί.
 Λεοντόκαρδο τὸ στῆθος καθενός σας ἄς φανῇ,
 Τοὺς ἐχθρούς σας πολέμωντες μὴ ψηφᾶτε τὴ ζωή.
 Ἐντροπή σας, ἐντροπή σας ἀπὸ πίσω νῦν ὁ νεῖός,
 Κι' ὁ ἀδύνατος ὁ γέρος νὰ πεθαινῇ ὑπερστινός.
 Πῶχει κάτασπρη τὰ γένειν, κάτασπρη τὴν κεφαλή,
 Κ' εἰς τὰ χρώματα ν' ἀφίνη τὴν ἀδούλωτη ψυχή.
 Ὅλ' οἱ κίνδυν' οἱ πολέμοι, ὅλοι πρόεπον εἰς τὸν νεῖο,
 Εἰς τὸν νεῖο πολέμοι πρόεπον ποῦ τὸ σῶμα ἔχ' ἀνθηρό,
 Ἀς ριφθῇ ὑπερστέα εἰς τὸ γέρο κι' ἄσσειτος ἄς στυλωθῇ,
 Καὶ τὰ δύντια του ἄς σφίξῃ μέσ' εἰς τὸ αἶμα ἄς κυλισθῇ.

Σπ. Τρικούπης.

96. Εἰς τὴν ἐλευθερίαν.

ὦ ἐλευθερίᾳ μητέρα, τῶν λαῶν,
 φλὸξ τοῦ νοῦ ἀγία, φῶς τῶν καρδιῶν,
 Ἀστρὸν ἐπιτέλλον εἰς τὸν οὐρανὸν
 καὶ τὸ φῶς ἀγγέλλον τὸ ἑωθινόν.
 Τῆς νυκτὸς τὸ πέρας φέρε εἰς τὴν γῆν,
 φέρε τῆς ἡμέρας τὴν χρυσὴν αὐγὴν.
 Ὅπου δούλου σκότος κ' εὐγενὲς λαός,
 σοῦ, θεά, ὁ πρῶτος κάλλιστος υἱός.
 Ἡέρμηνον τὰ στέρνα τόσων ἀδελφῶν,
 οὗς πατεῖ ἡ πτέρνα δεσποτῶν κωφῶν.
 Δεῖξ' ἡ ἱερά σου ποία εἶν' ὁδός,
 κι' εἰς τὰ πελκιά σου ὕπλα νίκην δός.

Ἀλ. Κατακουζηνός.

97. Ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος.

Ἐεῦρεῖς τὴν χώραν ποῦ ἀνθεῖ, φριδρὰ πορτοκαλέα,
 Ποῦ κοκκινίῃ ἡ σταφυλὴ καὶ θάλλει ἡ ἐλαία :
 ὦ ! δὲν τὴν ἀγνοεῖ κανεὶς ! εἶνε ἡ γῆ ἡ Ἑλληνίς !
 Ἐεῦρεῖς τὴν γῆν, ἥτις πεντοῦ μὲ αἵματ' ἐδάφη,
 Ὅπου κοιλάδες καὶ βουνὰ εἶνε τυράνων τάφοι !
 ὦ ! δὲν τὴν ἀγνοεῖ κανεὶς ! εἶνε ἡ γῆ ἡ Ἑλληνίς !

Γ' ἤ, μήτηρ παλαιῶν θεῶν καὶ νέων ἡμιθέων,
Γ' ἢ ἀναμνήσεων κλεινῶν καὶ γῆ ἐλπίδων νέων,
Εἶνε ἢ γῆ ἢ Ἑλληνίς, ὅς μὴ τὴ ἀγνοῇ κανεῖς.

* Ἀγγελος Βλάχος.

98. Τὸ ὕστατον χαῖρε πρὸς τὴν πατρίδα.

Χαῖρε, ὦ πατρίς μου ποθητή, ὕγίαινε πατρίς·	Πλὴν ὁ νοῦς μου οὐδέμιν σιγμῇ ἀπὸ σέ δέν θ' ἀπομακρυνθῇ· ὕγίαινε, πατρίς
Φεύγω ξένη γῆ μὲ καρτερεῖ, ὕγίαινε πατρίς·	Ποταμέ, σὺ μὲ ἀκολουθεῖς, ὕγίαινε, πατρίς.
Τραχυοῦδ' ὑποπνέων ἀπὸ καρδίας γιατὶ πάγω εἰς τὴν ξενιτιά· ὕγίαινε, πατρίς.	Γιατὶ φεύγω μὴ βαρυκαρδῆς, ὕγίαινε, πατρίς·
ὑπὸ τὸν γλυκύν σου οὐρανόν, ὕγίαινε πατρίς.	Ἡ πατρίς μου μόνη εἶν' αὐτή, χώρα ἐκ ψυχῆς ἀγαπητή, ὕγίαινε, πατρίς.
Δέν θά ζῶ διὰ τινος καιρόν, ὕγίαινε πατρίς.	

* Ἀγγελος Βλάχος.

99. Ὁ Ἑθνικὸς ῥυμνος.

(Ἀπόσπασμα)

Σέ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψι τοῦ σπασμοῦ τὴν τρομερή,
Σέ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ὕψι τοῦ βῆθ μετράει τὴν γῆ.
Ἀπ' τὰ κόκκινά βγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά,
Καὶ σὺν πρῶτ' ἀνδρειωμένη χαῖρε, ὦ χαῖρε Ἑλευθεριά!
Ἐκεῖ μέσῃ κατωκοῦσες πικραμμένη, ἐντροπαλή,
Κ' ἐν στόμῳ ἐκαρτεροῦσες «ἔλα πάλι» νὰ σοῦ πῇ.
Ἀργεῖς νῆρθη ἐκεῖν' ἢ ἡμέρα κ' ἦσαν ὅλα σιωπηλά,
Γιατὶ τῆσσιζε ἡ φοβερὰ καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκληριά.
Δυστυχής! Περηγορία μόνη σοῦ ἔμεινε νὰ λές,
Περαισμένη μεγαλεῖς καὶ δηγῶντάς τε νὰ κλαῖς.
Κι' ἀκαρτέρει, κι' ἀκαρτέρει φιλελεύθερη λαλιά,
Ἐνν κτύπη τ' ἄλλο χέρι ἀπὸ τὴν ἀπελπισιά·
Κ' ἔλεγες πότε, ἄ! πότε βγάνω τὸ κεφάλι ἀπὸ τῆς ἐρμικῆς!
Κι' ἀποκρίνοντο ἀπὸ πᾶν κλάψαις, ἄλυσσας, φωναῖς.
Τότ' ἐσήκωνες τὸ βλέμμα μέσ' ἢ τὰ κλάυματα θολά,
Καὶ ἔς τὸ ῥοῦχο σ' ἔσταξ' αἷμα. πλῆθος αἷμα Ἑλληνικό.
Δ. Σολωμός.

100. Τὸ δεῖπνον τῶν κλεφτῶν.

Εἰς δάσῃ κ' εἰς βράχους κ' εἰς ἄγριον σκότος,
ἐδῶ ποῦ δὲν θήανει τυράννου σπαθί.
Ἀφῆτε ἄς παύσῃ τῶν ὕπλων ὁ κρότος
καὶ δεῖπνον εἰς θάμνους χλωροὺς ἄς στρωθῇ.

Εἰς κύκλον καθήστε τὰς φλόσκεις γεμίστε,
κι' ὁ δεῖπνος ἄς εἶναι λιτὸς καὶ μικρὸς.
Ζοῦν ἄλλοι εἰς ἄλλὰς τρυφὰς καὶ κοιμπάλας,
πλὴν εἶναι ὁ ἄρτος τῶν δούλων πικρὸς.
Αἶ, αἶ, τραλαλά, τραλαλά, τραλαλά.

Ἀδέσμευτη εἶν' τῶν βουνῶν μας ἡ αὔρα,
ὀρμῶμεν πετῶμεν ὥσθ' ἄετοί.
Τὸ βλέμμα μας φλόγες, τὰ ὕπλα μας μαῦρα,
τὸ βῆμά μας εἶναι θανάτου βροντή.

Εἰς χεῖρας τὸ ξίφος, γελῶμεν ἀψήφως,
μ' ἀγρίων τυράννων στρατοὺς καὶ ὀργήν.
Κι' εἰς δάσῃ κ' εἰς βάτους κ' εἰς βράχους ἀβάτους,
ἔσχνῳμεν τὴν δούλην καὶ ἀνάνδρον γῆν.
Αἶ, αἶ, τραλαλά, τραλαλά, τραλαλά.

Ῥαγκαθῆς.

101. Ὁ κλέφτης.

Μαύρη εἶν' ἡ νύχτης τὰ βουνά,
Ἵς τοὺς βράχους πέφτει χιόνι.
Ἵς τὰ ἄγρια ἔς τὰ σκοτεινά,
Ἵς ταῖς τραχεῖαις πέτραις, ἔς
[τὰ στενά,

Ὁ κλέφτης ξεσπκθώνει.

Ἵς τὸ δεξιὸ χεῖρ του γυμνὸ
Βαστὰ ἀστροπελεῖ.
Παλάτι ἔχει τὸ βουνό,
Καὶ σκεπκσμκ τὸν οὐρανό,
Κ' ἐλπιδκ τὸ τουφέκι.

Φεύγουν οἱ τύραννοι χλωμοὶ
Τὸ μαῦρό του μαχχαῖ.
Μ' ἰδρωτκ βρέχει τὸ φωμί,
Ἐρεὶ νὰ ζήσῃ μὲ τιμὴ,
Καὶ ν' ἀποθάνῃ ἔερεϊ.

Πήγαινε φίλα τὴν ποδιὰ
Ποῦ δοῦλοι προσκυνοῦνε.
Ἐδῶ ἔς τὰ πράσινα κλαδιὰ,
Μόν' τὸ σπαθί τους τὰ
[παιδιὰ

Καὶ τὸ σπαυρὸ φιλοῦνε.

Μητέρα, κλαῖς ! Ἀνχωρῶ.
Νά μ' εὐχηθῆς γυρεῖω.
Ἐνα παιδί σου σέ ὕστερῳ
Ὅμως νὰ ζήσω δὲν μ'πορῶ,
Τοὺς Τούρκους νὰ δουλεύω.

Βαρεῖά, Βαρεῖά βουτίζει ἡ γῆ...
Ἐνα τουφέκι πέφτει.
Παντοῦ τρομάρα καὶ σφαγὴ,
Ἐδῶ φυγὴ κ' ἐκεῖ πληγὴ....
Ἐσκότωσαν τὸν κλέφτη.

Σύντροφοι ἄσχετοι, πεζοί,
Τὸν φέρουν λυπημένοι.
Καὶ τραγουδοῦν ὅλοι μαζί,
»Ἐλεύθερος ὁ κλέφτης ζῇ
Κ' ἐλεύθερος πεθαίνει».

Ἄ. Ρ. Παγκαθῆς...

102. Ἡ νέα Ἑλλάς.

Ποῦ ἡ νέα εἶν' Ἑλλάς ; ὅπου Ἕλλην εἶνε.
Ὅπου Ἕλληνας καρδιά κ' Ἑλληνίς φωνή γλυκεῖα
Εἶνε καὶ Ἀθήνη.

Ποῦ ἡ νέα εἶν' Ἑλλάς ; ὅπου κ' ἡ ἀρχαία.
Ὅπου τέχνη κ' ἱστορία ζῶντα ἔστησαν μνημεῖα
Αἰωνίως νέα.

Ὅπου ῥέει ὁ Στρυμὼν καὶ ὁ Ἑβρος ῥέει,
Ὅπου Ἰδὴ, ὅπου Ὀσσ, Ἕλληνας λελεῖται γλωσσ
Κ' Ἕλληνα ἀναπνέει.

Ὅπου Αἶμος, Ὀλυμπος, Πήλιον καὶ Τέρπη,
Ὅπου Πίνδος, Πιερίς, «Εἴ» Ἑλλάς ! » πᾶσα γωνία.
Φώνημα ἐκπέμπει.

Ἄν ἐχώρισέ ποτε χάρτης καὶ συνθήκη
Τῆς Ἑλλάδος μας τὰ μέλη. ὦ ! νὰ τὰ ἐνώσῃ μέλλει.
Τοῦ Θεοῦ ἡ δίκη.

Ἀγγελος Βλάχος.

103. Ἡ ἀνέμνησις τῆς Πατρίδος.

Ἐδῶ πίσω 'ς τὴν κοιλάδα ἐν ποταμῶνι τρέχει,
Τῶν ἄγρῶν τὴν πρασινάδα, τὸ νερὸ τοῦ δροσοβρέχει.
Καὶ ἀτραχυλᾷ ἡσύχως καὶ μὲ γλυκὴ μουρμουρίζει.
Ὁ γλυκὺς τοῦ ὕμνος ἦχος τὴν καρδιά μου δὲν γεμίζει.
ὦ, ποῦ εἶσαι, ποταμάκι, πῶτρεςχες εἰς τὸ χωριὸ μου
Ὅταν ἤμουναι παιδάκι, ποταμάκι ἀγαπητὸ μου !
Ἄχ ! τὰ δένδρα ἐκεῖνα ποῦνε ποῦ σκιάζουν τὰ νερά σου,
Ποῦ τὰ κηδόνια ὅπου λαλοῦνε βράδῳ, βράδῳ, εἰς τὴν δροσιά σου.
Τέτοια δένδρα καὶ ἄλλοῦ ἔχει, κελαδοῦν καὶ ἄλλοῦ πουλάκια,
Ποταμάκι κ' ἄλλοῦ τρέχει καὶ κυλᾷ τὰ πετραδάκια.
Πλὴν τὰ μάτια τὰ δικά μου, ἀφοῦ εἶμαι εἰς γῆν ξένη,
Τίποτε δὲν τα εὐφραίνει... Ἐμπαράθηκα ἡ καρδιά μου !

Δ. Βικέλλας.

104. Ἡ Σκλίβη.

Ἄνοιξε τὰ φτερούγιά σου, ἄχολο περιστέρι
Καὶ θὲ νὰ πῆς γι' ἀγάπη μου σὲ μακρινὸ σέφερι.
Εἶνε μακρὸς ὁ δρόμος σου, ἔπλωσε τὸ φτερό σου
Καὶ σύρε 'ς τὸ καλό.

Καὶ σὰν διαβῆς τὰ σύννεφα, καὶ σὰν τὰ διαπεράσῃς
Καὶ μέσζ 'κεῖ προῦ κάθονται τ' ἀστροπελέκια φθάσῃς,
Θυμήσου, περιστέρι μου, μὴ σοῦ κηῖ τὸ ράμμα
Ὅπου κρατεῖ τὸ γράμμα, καὶ πέση καὶ χυθῇ.

Καὶ σὰν ἰδῆς τὰ κύματα ἀπὸ ψηλὰ ν' ἀφρίζουν,
Καὶ νὰ κτυποῦν καὶ νὰ βογγοῦν τῇ γῇ νὰ φοβερίζουν.
Μὴ γελαστῇς, πουλάκι μου, νὰ πῆς ἐκεῖ σιμὰ τους·
Τὰ δόλια τὰ νερά τους θὰ βρέξουν τὴ γραφή.

Εἶνε τὰ κύματ' ἀσπλαγχνα, πάντα νερὸ διψοῦνε
Κ' ἐπάνω σου θὰ πέσουνε σκληρὰ νὰ κατὰπιοῦνε,
Τὰ δάκρυα ποῦ ἐστέναξε εἰς τὸ χαρτί μου 'πάνω,
Ἄχ! κάλλιο ν' ἀποθάνω παρὰ νὰ μὴ τα ἰδῇ.

Κ' ἂν ἴσως μέσ' 'ς τὸ δρόμο σου ψηλὰ μέσ' 'ς τὸν κίθερα,
Πιστὸ περιστεράκι μου, τὴν ἔνοιξι μιὰ μέρζ,
Τὰ χελιδόνια τ' ἔχαρα σοῦ τύχη ν' ἀπαντήσῃς,
Νὰ μοῦ τὰ χαιρετήσῃς, μ' ἓνα γλυκὸ φιλί.

Καὶ νὰ τοὺς 'πῆς ποῦ βρίσκουμι πῶς ἡ καρδιά μου τρέμει,
Πῶς χάνονται τὰ νειάτα μου σὲ τούρκικο χαρέμι.
Καὶ πὲς τὸ παρὰθύρι μου νὰ μὴ τὸ λησμονήσουν
Καὶ ν' ἔρθουνε νὰ στήσουνε σημά μου μ' ἓνα φωλιά.

Κ' ἂν ἴσως κι' ἀποστάσκει καὶ ταῦρος δειλασμένα,
Κι' ἀπὸ χεიმῶν' ἀνέλπιστον τὰ ἰδῇς κυνηγημένα,
Θυμήσου, περιστέρι μου, τὴν ῥάχι σου νὰ στρώσῃς,
Καὶ τὰ φτερά ν' ἐπλώσῃς σὰν κερχιδιοῦ πηνιά.

Κ' ἐκεῖ ποῦ θ' ἀρμενίζετε καὶ θὰ κρυφομιλῆτε
Καὶ μυστικὰ τὸν πόνο σας καθένα θὰ διηγῆται,
Θυμήσου, περιστέρι μου, νὰ πῆς 'ς τὰ χελιδόνια,
Πῶς ἔφυγαν δυὸ χρόνια ὅπου 'μι καὶ 'ς τὴ σκλαβιά.

Ἄρ. Βαλαωρίτης.

105. Ἡ Δέσπω.

»Ἀχὺς βαρὺς ἀκούεται, πολλὰ τουφέκια πέφτουν.
Μήνα σὲ γάμο ρίχνονται; μήνα σὲ χαροκίπαι;

«Οὐδὲ σὲ γάμο ῥίχνονται, κι' οὐδὲ σὲ χροκόπι·
 Ἡ Δέσπω κάνει πόλεμο μὲ νύφαις καὶ μ' ἀγγόνια.
 Ἀρβανιτιὰ τὴν πλάκωσε 'ς τοῦ Δημουλᾶ τὸν πύργο.
 «Γιῶργινα, ῥίξε τ' ἄρματα· δὲν εἶν' ἐδῶ τὸ Σούλι·
 Ἐδῶ 'στι σκλάβος τοῦ Πασᾶ, σκλάβος τῶν Ἀρβανιτῶν».
 «Ἡ Δεσπ' ἀφένταις Λιάπηδες δὲν ἔκαμε, δὲν κάνει»·
 Δαυλὶ 'ς τὸ χέρι ἔρπαξε, κόρσι καὶ νύφαις κράζει·
 «Σκλάβαις, Τούρκων μὴ ζήτωμε· παιδιὰ μου, ἀγκυλισθητε!»
 Χίλια ρυστέκια ἀνάψανε κι' ὅλαις φωτιὰ γενήσαν.

Διμῶδες.

106. Ὁ Σκυλλοδῆμος.

Ὁ Σκυλλοδῆμος ἔτρωγε 'ς τὰ ἔλατ' ἀπὸ κάτου,
 Κ' αὐτοῦ πρὸς τὰ χράμματα περνοῦσαν δυὸ διαβάτεις·
 Εἶχαν τὰ γένεια μακρού, τὸ προσωπὸ τους μαῦρο,
 Κοντά του ἰστάθησαν κ' οἱ δυό, καὶ τόνε χαιρετοῦνε.
 «Καλὴ σου μέρα, Δῆμό μου». Καλῶς τοὺς τοὺς διαβάτεις.
 «Διαβάτεις, πῶς τὸ ξέρετε, πῶς εἶμ' ὁ Σκυλλοδῆμος;»
 «Φέρνουμε χαιρετίσματα ἀπὸ τὸν ἀδερφὸ σου».
 «Διαβάτεις ποῦ τὸν εἶδατε ἐσεῖς τὸν ἀδερφὸ μου;»
 «'Σ τὰ Γιάννινα 'ς τὴ φυλακὴ τὸν εἶδαμε κλεισμένον,
 Εἶχε 'ς τὰ χέρια σίδερα, καὶ κλάπαις 'ς τὰ ποδάρια».
 Ὁ Σκυλλοδῆμος ἰδὼν αὐτοὺς πετιέται γιὰ νὰ φύγῃ.
 «Ποῦ πάγεις. Δῆμό μου ἀδερφέ, ποῦ πάγεις κηπεῖανιε;»
 «Τὸν βγάξω ἀπὸ τὰ σίδερα, ἢ πάω κ' ἐγὼ μὲ δαῦτον!..
 «Εγὼ 'μει τ' ἀδερφάκι σου! ἔλα νὰ φιλιθοῦμε».
 Κ' ἐκεῖνος τὸν ἐγνώρισε 'ς τὰ χέρια τοῦ τὸν ἔπρε,
 Γλυκὰ κ' οἱ δυὸ φιλήθησαν 'ς τὰ μάτια καὶ 'ς τὰ χεῖλη,
 Κι' ὁ Δῆμος τὸν ἐρώτησε κι' ὁ Δῆμος τὸν ῥωτάει·
 Κάθου, ἀδερφέ. κάθου πιστέ, κ' ἔλα 'μολόγησέ μας,
 Πῶς ἔκαμες κ' ἐγλύτωσες ἀπὸ τοὺς Ἀρβανιτικούς;
 «Νύχτα τὰ χέρια μου ἔλυσα, κ' ἐτσάκισα τὰς κλάπαις,
 Κ' ἐσύντριψα τὰ σίδερα κ' ἐρρίχτηκα 'ς τὸ Βάλτο,
 Ἐκεῖ 'βρη ἓνα μονόξυλο κ' ἐπέρασα τὴ λίμνη,
 Προφές τὰ Γιάννινα ἔφησα, καὶ τὰ λαγαῖα π' ἔφα».

Διμῶδες.

107. Ὁ Δῆμος καὶ τὸ κίρνοφύλι του.

Ἐγέρασα, μωρὲ παιδιὰ ! Πενήντα χρόνους κλέφτης
 Τὸν ὕπνο δὲν ἐχόρτασα, καὶ τῶρ' ἀποσταμένος

Θέλω νά πάω νά κοιμηθῶ. Ἰστέφειψ' ἡ καρδιά μου,
 Βρύσι τὸ αἷμα τῶχουσ, σταλαγματιὰ δὲν μένει.
 Θέλω νά πάω νά κοιμηθῶ. Κόψτε κλαί' ἀπ' τὸ λόγγο
 Νᾶναι χλωρό καὶ δροσερό, νᾶναι ἀνθρώπους γεμάτο,
 Καὶ στρώστε τὸ κρεβάτι μου καὶ βάλτε με νά πέσω.
 Ποιὸς ξέρει ἀπὸ τὸ μνημῶ μου τί δένδρον θὰ φυτρώσῃ !
 Κι' ἂν ξεφυτρώσῃ πλάτκους, 'ς τὸν ἴσκιό του ἀπὸ κάτω
 Ἡἄρχωνται τὰ κλεφτόπουλα τᾶρματτα νά κρεμᾶνε,
 Νά τραγουδοῦν τὰ νειάττα μου καὶ τὴν παλληκαριά μου.
 Κι' ἂν κυπαρίσσι ὀμώρφο καὶ μαυροφορεμένο,
 Ἡἄρχωνται τὰ κλεφτόπουλα τὰ μῆλά του νά παίρνουν
 Νά πλένουν ταῖς λαθωματιζαῖς, τὸ Δῆμο νά σχωρᾶνε.
 Ἐφ'αὐτὴν ἡ φλόγα τᾶρματτα, οἱ χιόνει τὴν ἀνδρεία μου.
 Ἡρθε κ' ἐμένει ἡ ὥρα μου. Παιδιά μου, μὴ μὲ κλάψτε.
 Ἦ' ἀνδρειωμένου ὁ θάνατος δίνει ζωὴ 'ς τὴ νεότητι.
 Σταθῇτ' ἐδῶ τριγύρω μου, σταθῇτ' ἐδῶ σιμά μου,
 Ἦ' ἡμάτιν νά μοῦ κλείσετε. νά πᾶτε τὴν εὐχὴν μου.
 Κ' ἐν' ἀπὸ σῆς τὸ νεώτερο θες ἀναβῇ 'ς τὴ ράχην,
 Ἄς πάρῃ τὸ τουφέκι μου, τὸ ἄξιο καρποσύλι,
 Κι' ἂς μοῦ το ρίξῃ τρεῖς φορὰς καὶ τρεῖς φορὰς θες σκούζῃ :
 « Ὁ γέρο-Δῆμος πέθικνε, ὁ γέρο-Δῆμος πάει ».
 Ἡ ἀναστενάξ' ἡ λαγκοδιά, θενὰ βογγίξῃ ὁ βράχος,
 Ἡ ἀβρογομήσουν τὰ σταγυριὰ, αἱ βρύσκις θὰ θολώσουν,
 Καὶ τ' ἀγροῦναι τοῦ βουνοῦ, ὅπου περνεῖ δροσάτο,
 Ἡ ἀξεψυχήσῃ, θὰ σβυσθῇ, θὰ ρίξῃ τὰ φτερά του,
 Γιὰ νά μὴ πάρῃ τὴ βοὴ θέλῃ καὶ τὴν φέρῃ.
 Καὶ τῆνε μάθῃ ὁ Ὀλυμπος καὶ τὴν ἀκούσῃ ὁ Πίνδος,
 Καὶ λυώσουνε τὰ χιόνια τους καὶ ξερχθοῦν οἱ λόγγοι.
 Τρέχα, παιδί μου, γρήγορα, τρέχα ψηλὰ 'ς τὴ ράχην
 Καὶ ρίξε τὸ τουφέκι μου. Ὡς τὸν ὕπνον μου ἐπᾶνω
 Θέλω γιὰ ὕστερη φορὰ ν' ἀκούσω τὴ βοὴ του ».

Α. Βαλαωρίτης.

108. Ὁ ἀποχαριετισμὸς τοῦ κλέφτου.

« Μάννα, σοῦ λέω δὲν ἔμπορῶ τοὺς Τούρκους νά δουλεύω,
 δὲν εἰμπορῶ δὲν δύνωμαι, ἐμάλλισα' ἡ καρδιά μου.
 Ἡ ἀπάτω τὸ τουφέκι μου νά πᾶ' νά γίνω κλέφτης.
 νά κατοικήσω 'ς τὰ βουνὰ καὶ 'ς ταῖς ἑσπέραις ῥαχοῦλαις
 νᾶχω τοὺς λόγγους συντροφιά, μὲ τὰ βουνὰ κουθέντα,
 νᾶχω τὸν οὐρανὸν σκεπὴ τοὺς βράχους γιὰ κρεβάτι,
 νᾶχω μὲ τὰ κλεφτόπουλα καθημερινὸ λιμέρι.
 Ἡ ἀφύγω, μάννα, καὶ μὴν κλαῖς, μόν' δός μου τὴν εὐχή σου,

κ' εὐχῆσου με, μαννοῦλά μου Τούρκους πολλοὺς νὰ σφάξω,
καὶ φύτευσε τριανταφυλλιά καὶ μαῦρο καρποφύλλι
καὶ πότιζέ τὰ ζάχαρι καὶ πότιζέ τὰ μύσχο·
κ' ὅσο π' ἀνθίζουν, μάννα μου, καὶ βγάνουνε λουλούδια,
ὁ γυιὸς σου δὲν ἀπέθανε μόν' πολεμάει τοὺς Τούρκους.
Κι' ἂν ἔλθῃ ἡμέρα θλιθερῆ, ἡμέρα φαρμακωμένη,
καὶ μαρεθῶν τὰ δυὸ μὲζι καὶ πέσουν τὰ λουλούδια,
τότε κ' ἐγὼ θὰ λαβῶθῶ τὰ μαῦρα νὰ φορέσης».

Δώδεκα χρόνια ἔπερσεν καὶ δέκα πέντε μῆνες
π' ἀνθίζουν τὰ τριαντάφυλλα καὶ ἀνοίγαν τὰ μπουμπουκία.
Καὶ μὴν αὐτὴ ἀνοιξιότικη, μιὰ πρώτη τοῦ Μαΐου,
ποῦ κελαδοῦσαν τὰ πτηνὰ καὶ ὁ οὐρανὸς ἔγελοῦσε,
μὲ μιᾶς ἀστράπτει καὶ βροντᾷ καὶ γίνεττι σκοτάδι·
τὸ καρποφύλλι ἐστέναξεν, ἡ τριανταφυλλιά δακρύζει...
μὲ μιᾶς ἔξαθλιχεν τὰ δυὸ κ' ἐπέσαν τὰ λουλούδια.
Μεζι μ' αὐτὰ ἴσωρίσθηκε κ' ἡ δόλια τοῦ μαννοῦλα.

Δημῶδες.

109. Ἡ κατὰστροφὴ τῶν Ψαρῶν.

Ὡς τῶν Ψαρῶν τὴν ὀλόμυρη ράχη
Περπατῶντας ἡ δόξα μονάχη
Μελετᾷ τὰ λαμπρὰ πικλληκάρια,
Καὶ ἔς τὴν κόμη στεφάνι φορεῖ
Γενομένο ἀπὸ λίγα χορτάκια,
Ποῦχον μέινει ἔς τὴν ἔρημη γῆ.

Δ. Σολωμός.

110. Ἡ κόρη τοῦ Ἰωάννου Γαλάτη.

Τοῦ Ἰωάννου Γαλάτου κόρη,
Παιδίσις μάλιστα ἐπὶ τὰ ἔθνη,
Τὸν ἠκολούθει κατὰ τὰ ὄρη
φεύγοντα πλῆθος στρατιωτῶν.

Ἡ μαύρης μοίρας Αἰκατερίνη,
Αὐτὴ ὠχρόλευκος ὡς σελήνη,
Ἐρως ὡς Ἡβὴ ἐνδεδυμένος.
«Πατέρσα!» ἔκραζε μὲ κλυθμητός.
Εἰς πᾶν ἐκείνος αἰσθημα ἔσπευε,
Δὲν εἶχεν ὧτα καὶ ὀφθαλμούς.

Πηδύσας βράχους, πλεύσας ἀθύσσους
Ἐσώθη μόλις εἰς ἄλλην γῆν.

Ἄλλὰ τοῦ τέκνου του τὰς ἀλύσσους
Καὶ τῆς συζύγου του τὴν σφαγὴν.

Ἐκείθεν ἔμκθεν. Ὁκτὼ χρόνους
Βαθεῖς ἀκούων καρδίας πόνους,
Δι' ἐν τὸν κόσμον πλάσμα ἡρώτα
Κ' ἔκρχζε· «Κόρη μου ποθεῖνὴ !
«Εἰς τὰ σκληρά μου ἀκόμα ὦτα
ἡ παιδική σου ἔχει φωνή».

Καὶ εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἀσίας
Τὰ βήματά του περιπλανῶν,
Περὶ τὰ Μύλασσα τῆς Καρίας
Τὸ περιζήτητον εὗρεν ὄν.

Ἐκεῖ, τὸν εἶπαν, ἡ λυπημένη
Ἐκεῖ ὀλίγας χεῖρας ποιμαίνει.
Ἀλλαξοπίστησεν ἡ ἀθλία
ὑπὸ κύνεσσας Ὀθωμανούς,
Πλὴν τὴν ἐκόλασεν ὀργὴ θεία,
Κ' ἐκλείψεις πάσχει αὐτῆς ὁ νοῦς.

Εἰς ἄκρον ἔσπεκε καὶ πρὸς ἕνα
Ἐκλινε κάτω αὐτὴ κρημνόν,
Ὅμικτα στρέφουσα πλανομένα,
Ὅταν ἐκεῖνος ἦλθε θρηνῶν·
«Αἰκχτερίνη ! τέκνον μου !» κράζει.
»Αἰκχτερίνη ! πάλιν φωνάζει.

Ἄλλὰ ἡ νέξ δὲν εἶχεν ὦτα
καὶ ὡς ἐλίχρυσος μακρυνθεῖς,
Εἰς τὰ ὠχρά της πλανῶνται νῶτα
Πλεξίδες δύο κόμης ξανθῆς.

»Αἰκχτερίνη ! δὲν μὲ λυπεῖσαι : »
Ὁ Γέρον λέγει ὁ θλιβερός.
«Πιτὴρ σου εἶμαι δὲν μ' ἐνθυμεῖσαι
»Τόσον μὲ ἠλλάξεν ὁ καιρός ;

»Τοῦ χωρισμοῦ σου μ' ἔχει ὁ πόνος
»Ἀλλοιωμένον, ὅχι ὁ χρόνος....
»Σ' ἔχασα βρέφος, σ' εὗρίσκω νέκν·
»Ὡ γηρατεῖά μου εὐτυχὴ !
»Τὴν ποθεῖνὴν σου διψῶσα θέαν,
»Ἥλθ' εἰς τὰ χεῖλη μου ἡ ψυχὴ !

Οὐτ' ἐκινήθη, οὐτ' ἐθερμάνθη,
Αὐτῇ, ὡς κρύα πέτρα βουνῶν
Καὶ οὐτ' ἐνόησεν, οὐτ' ἤσθάνθη.
Ἄλλ' εἰς τὸν ἀσπλαγγνὸν οὐρανὸν
Ἵψωπε μόνον βλέμμα γαλήνης
Κ' ἔψαλλεν ᾄσμα παρρηρυσύνης :

«Τ' ἅγιόν μου μῦρον μ' ἐπῆραν
οἱ χίμοβόροι Ὀθωμανοί·
»Τὴν οὐρανίαν μ' ἔκλεισαν θύραν,
»Δὲν εἶμαι πλέον Χριστιανή !»
Κ' ἐκεῖνος ἐκράξε· «Τρισσθλίξ !
»Μὴ ψάλλης πλέον· φοίτω ριγῶ !
»Ἀπειωράνθης, καὶ ἡ αἰτία
»Τῆς δυστυχίας σου εἴμ' ἐγώ !»
Βαρυκτυπῶντα μέτωπον, στήθη,
Αὐτὴ τὸν εἶδε καὶ ἀπεκρίθη,

«Τὸ ἅγιόν μου μῦρον μ' ἐπῆραν
οἱ χίμοβόροι Ὀθωμανοί·
»Τὴν οὐρανίαν μ' ἔκλεισαν θύραν
»Δὲν εἶμαι πλέον Χριστιανή !»

Ἐγιναν δυο οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς
Παγκτὶ δακρύου τῆς φοβεροῦ.
Τὸ τελευταῖον ἡ ἐρημῆτις
Σημεῖον ἔκαμε τοῦ στυροῦ.

Καὶ εἰς τὰ βάραθρα ἐκρημίσθη,
Καὶ ὁ ψαλμὸς τῆς συνεδυθίσθη·
«Τὸ ἅγιόν μου μῦρον μ' ἐπῆραν
«Οἱ αἰμοβόροι Ὀθωμανοί,
Τὴν οὐρανίαν μ' ἔκλεισαν θύραν
«Δὲν εἶμαι πλέον Χριστιανή !»

Καὶ ὁ πατήρ τῆς· «Μὲ ἀπεσπάσθη
«ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς τοὺς γυμνοῦς.
«Καὶ τὸν πατέρα τῆς κατηράσθη
«Καὶ εἰς ἀβύσσους καὶ εἰς κρημνοῦς,
«Μ' ἔφυγε, δίχως νά με γνωρίσῃ!
«Μ' ἔφυγε, δίχως νά μ' ἐλεήσῃ!
«Ὀλην ἐπάνω μου τὴν ὁργὴν σου,
«Ὀλην ἐξήντηλσας, οὐρανέ!
«Ὀλην ἐπάνω μου τὴν γοργὴν σου
«Φλόγα ἐκένωσας κεραυνέ !»....

Ἄλ. Σοῦτσος

III. Ὁ βράχος καὶ τὸ κῦμα.

(Ἀλληγορία)

«Μέριαζε, βράχε, νὰ διαβῶ», τὸ κῦμ' ἀνδρειωμένο
Λέγει 'ς τὴν πέτρα τοῦ ἡλίου, μελαινισμένο.
«Μέριαζε, μέσ' 'ς τὰ στήθη μου ποῦ ἦσαν νεκρὰ καὶ κρύα.
«Μαῦρος βορῆς ἐφώλιζε καὶ μαύρη τρικυμία.
«Ὅταν ἐρχόμουναι σιγὰ, δειλὸ, παρκαδωμένο,
«Καὶ σὺ γλείφα καὶ σὺ πλενα τὰ πόδια δουλωμένο,
«Περήφανα μ' ἐκύτταζες κ' ἐφώναζες τοῦ κόσμου
«Νὰ ἰδῇ τὴν καταφρόνεσι ποῦ 'πάθεν' ὁ ἀφρός μου.
«Ὅμως ἐγὼ κρυφά, κρυφά, ἐκεῖ ποῦ σ' ἐφιλοῦσα,
«Μέρα καὶ νύχτα σ' ἔσκαφτα, τὴ σάρκα σου ἐδαγκοῦσα.
«Σκύψε νὰ ἰδῇς τὴ ρίζα σου 'ς τῆς θάλασσας τὰ βύθη,
«Τὰ θέμελά σου τ'ἔφαγα, σ' ἔκαμα κουφολίθι.
«Μέριαζε, βράχε, νὰ διαβῶ ! Τοῦ δούλου τὸ ποδάρι
«Θὰ σε πετῇσῃ 'ς τὸ λαϊμὸ... Ἐξύπνησα λιοντάρι»....
Ὁ βράχος ἐκρημώτουνε. 'Σ τὴν καταχνιὰ κρυμμένος.
Ἀνίστηται τοῦ φαίνεται, νεκρὸς σαθρωνωμένος.
Τοῦ φώτιζαν τὸ μέτωπο, σχισμένο ἀπὸ ρυτίδες,
Τοῦ φεγγαριοῦ, ὅπου χλωμὸ, μισόσβυστες ἀχτίδες.
Ὀλόγυρά του ὀνείρατα, κατάραις ἀνεμίζουν,
Καθὼς ἀνεμοδερνουνε καὶ φτεροθυροβουνε,
Τὴ δυσωδία τοῦ νεκροῦ τὰ ὄνικα ἄν μυριστοῦνε.
Τὸ μούγγρισμα τοῦ κύματος τὴν ἀσπλαχνη φάερα
Χίλιας φορὰς τὴν ἄκουσε ὁ βράχος 'ς τὸν αἰθέρα
Ν' ἀντιβοᾷ τρομαχτικὰ, χωρὶς κἄν νὰ ἔξυπνησῃ,
Καὶ σήμερα ἀνατρίχισε, λές θὰ ἴλιγοψυχῇ.
«—Κῦμα, τί θέλεις ἀπὸ μέ καὶ τί με φοβερίζεις ;
«Ποιὸς εἶσαι σὺ κ' ἐτόλμησες ἀντὶ νὰ με δροσίζης ;
«Ἀντὶ μέ τὸ τραγοῦδί σου τὸν ὕπνο μου νὰ εὐφραίνης ;
«Καὶ μέ τὰ κρύα σου νερὰ τὴ φτέρνα μου νὰ πλένης,
«Ἐμπρὸς μου στέκεις φοβερὸ μ' ἀφροὺς στεφανωμένο ;
«Ὅποιος κ' ἂν εἶσαι, μάθε το· εὐκόλα δὲν 'πεθαίνω»...
«—Βράχε, μέ λέν' ἐκδίκησι. Μ' ἐπότισεν ὁ χρόνος
«Χολὴ καὶ καταφρόνεσι μ' ἀνέθρεψεν ὁ πόνος.
«Ἦμουναι δάκρυ μιὰ φορὰ, καὶ τώρα, κύτταξέ με ;
«Ἐγείνα θάλασσα πλκτειά, πέσε προσκύνῃσέ με·
«Ἐύπνησε τώρα σέ ζητοῦν τοῦ ἔδῃ μου τὰ χνάρι»....
«Μ' ἔκαμες ξυλοκρέβδατο, μέ 'φόρτωσε κουφάρια....
«Σέ ξένους μ' ἔρριξε γιγλούς.... Τὸ ψυχρομάχημά μου
«Τὸ περιέλασαν πολλοὶ καὶ τὰ παθήματά μου
«Τὰ 'φαρμακέψανε κρυφὰ μέ τὴν ἐλεημοσύνη.

«Μέριξσε, βράχε νὰ διαβῶ, ἐπέρασσε ἡ γαλήνη,
«Καταποτῆρας εἰμ' ἐγώ, ὁ ἄσπονδος ἐχθρός σου.

«Γίγνεται στένω ἐμπρός σου».

Ὁ βράχος ἐβουβάθηκε· τὸ κύμα 'ς τὴν ὁρμὴν του
Ἐκκτ' ἀπὸ τῆς μετὰ τὸ κούφιο τὸ κορμὶ του·
Χάνεται μὲς 'ς τὴν ἄβυσσον, κρύβεται, σβύεται, λυώνει,
Ἐν νῶτον ἀπὸ χιόνι.

Ἐπάνωθ' του βόγγιζε γὰρ ἄγχιωμένη
Ἡ θάλασσα κ' ἐκλείσθηκε... Τώρα δὲν ἀπομένει
Ἐν τὸν τόπον ποῦ ἦταν τὸ στοιχεῖο κανεὶς παρὰ τὸ κύμα,
Ποῦ παίζει γαλανόλευκον ἐπάνω ἀπὸ τὸ μνημῆμα.

Α. Βαλαωρίτης.

112. Εἰς τὴν 23 Μαρτίου.

Ἐν τὴν σπῖθα κρυμμένη 'ς τὴν στάχτη
ἐκρυβότουν γὰρ μὲς 'λευτεριά.

Ἡλθ' ἡ μέρα, πετιέται ἀνὰ τρεῖς
ἐξανοίχθη σὲ κάθε μεριά.

Ἡλθ' ἡ μέρα φωνάζον τὰ χεῖλη,
'ποῦ κλεισμένα τὰ εἶχ' ἡ σκληδιά,
Καὶ μὲ μίαν ἐπετάχθησαν χίλιοι
καὶ ἄλλοι χίλιοι πετιῶνται μὲ μιά.

Τρέχουν ἄρματ' ἀρπάζουν μὲ βία
τὸ σταυρὸ ἕνας σημαῖα βαστά·
Κ' αἱ γυναῖκες, παιδιὰ, τοὺς φωνάζουν,
ὀρκισθῆτε γὰρ τὴν 'λευτεριά.

Τούτ' ἡ μέρα, π' ὁ Θεὸς εἶχε στείλει
τὸν Υἱὸν του 'ς τὸν κόσμον γὰρ μὲς,
Τούτ' ἡ μέρα, ἀδέρφια καὶ φίλοι,
εἶν' ἡμέρα μεγάλης χαρᾶς.

Ἐν θεοὶ ὅλοι ὁρμήσανε τότε,
'μπαίνουν μέσα εἰς τὴν ἐκκλησιά,
Συγχωροῦνται, τὸ ἀγαλλίασι ἀνοίγουν,
πέρνουν ὅλοι τὴν θεῖαν 'βλογιά.

Τί 'βλογιά ἦτον ἐκεῖνη ἡ θεῖα !
τῶν Ἑλλήνων ἀνὰ τ' ἡ καρδιά,
Τὸ σταυρὸ γὰρ βοήθεια ἔχον πάντα
κ' ἀποκτῆσαν μ' αὐτὸν 'λευτεριά.

Δ. Σολωμός.

113. Ἡ ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἰπῆραν τὴν Πόλιν, Ἰπῆραν τὴν, Ἰπῆραν τὴν Σκλονίκη,
Ἰπῆραν καὶ τὴν Ἀγιά-Σοφιά, τὸ μέγα μοναστήρι,
Ποῦχε τρικλῶσις σήμαντρα καὶ ἐξήντα δυὸ καμπάναις,
Κάθε καμπάνη καὶ παπῆς, κάθε παπᾶς καὶ Διάκος.
Σιμὸν νὰ βγοῦνε τὰ Ἀγία καὶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Κόσμου,
Περιστέρα ἔκτεθηκεν ἀπὸ τὰ μεσουράνια·
— «Πάψετε τὸ Χερουβικό, καὶ ὅς χαμηλώσουν τ' Ἀγία!
«Παπάδες, πάρτε τὰ ἱερά, καὶ σεῖς κερεὶ στυστήτε,
Γιατ' εἶναι θέλημα Θεοῦ ἡ Πόλι νὰ τουρκέψη.
«Μόν' στείλει λόγο ἔς τὴν Φραγκιά νὰ ῥθοῦν τρεῖς κηράδι,
«Τῶνα νὰ πάρῃ τὸ Σταυρό καὶ τᾶλλο τὸ Βαγγέλι,
«Τὸ τρίτο τὸ καλλύτερο, τὴν Ἀγία Τράπεζά μας,
«Μὴ μᾶς τὴν πάρουν τὰ σκυλιὰ καὶ μᾶς τὴνε μολύνουν·»
Ἦ Δέσποινα ἐτράχητε, καὶ ἐδάκρυσαν ἡ κόνες!
— «Σῶπασε, Κυρά Δέσποινα, καὶ σεῖς ἡ κόνες μὴν κλαῖτε·
«Πάλι μὲ χρόνους, μὲ καιροὺς, πάλι ἴδικά σας εἶναι».

Δημῶδες.

114. Προτροπικόν.

Σηκωθῆτε, σηκωθῆτε	Εἰς τὸ θῆμα τὸ ταχύ σας
ἀπ' τὸν ὕπνῳ τὸν βαθύ,	καὶ στὴν λόγχην τὴν βαριά,
καὶ ἐμπρὸς ὅλοι μὴ ἀργῆτε	ὅς ἀναστηθοῦν μαζὺ σας
τὸ τυχερὸν τὸ σπαθί.	δάση πόλεις καὶ χωριά.

Φθάνουν πλέον τόσους χρόνοι
ἔντροπισμένοι ταπεινοί,
ποῦ τὸ αἶσχος μᾶς πλακώνει
καὶ ἡ ψευτιά μᾶς τυραννεῖ.

115. Ἑλληνας ἄσματος.

Ὁ πρὸ τῆς τυραννίδος	Ὁ πλοῦτος τί σημαίνει;
τὴν κεφαλήν του κλίνων,	καὶ ἡ ζωὴ ἐπίσης,
ἀνάξιος Ἑλλήνων	εἰς φέροντα ἀλύσσεις
βλαστὸς νὰ λογισθῇ.	καὶ ἐσθῆτα δουλικήν;
Προδότης τῆς Πατρίδος	Τὸν Ἑλληνα θερμάνει
καὶ ἄσπονδος ἐχθρὸς Της,	τὸ πῦρ ἐλευθερίας.
ὕπὲρ ἐκείνης ὅστις	προκρίνει τῆς δουλείας
τὸ ζῆρος δὲν ζώσθῃ.	συνδόνει νεκρικὴν.

116. Παράνεσις τῆς Πατρίδος

πρὸς τὰ τέκνα τῆς.

"Αν κἄποτε ἀπέτυχες δὲν πρέπει νὰ λυπηῖσαι·

Θάρρει καὶ θάλῃθι ὁ καιρὸς νὰ δείξῃς ποῖος εἶσαι.

Μὲ τὸ ντουφέκι 'ς τὸ πλευρό, μὲ τὸ σπαθί 'ς τὸ χέρι,

Νὰ πέσης μέσα 'ς τὴ φωτιά εἰς τῶν ἐχθρῶν τ' ἀσκέρι.

Τὴν ἐκ τῆς ἥττης ἐντροπὴν νὰ πλύνῃς μὲ τὸ αἷμα.

Τὴν 'λευθερίαν τῶν ἀδελφῶν νὰ πάρῃς τιμημένα.

Νὰ στήσῃς τὴν σημαίαν μου τρισένδοξον 'ς τὴν χώρα.

"Οπου σκληρὴς βαρὺς ζυγὸς ὑπάρχει ὡς τὰ τώρα.

Κ. Λάσκαρης.

117. Προτρεπτικόν.

Ἑλλήνων παῖδες, σπεύσατε! ἰδοὺ καιρὸς καὶ ὥρα,

ν' ἀνταγωνώμεν ἥρωες 'ς τὸν κόσμον πάλιν τώρα.

Νέοι, παῖδι' καὶ γέροντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,

τὸ σῶμα νὰ ἀσκήσωμεν, ἡ ὥρα δὲν εἶν' ἄλλη.

Ἐνθυμηθῆτε ὅλοι σας τί ἦτον ἡ Ἑλλάς μας !

καὶ ἴδετε μὲ δάκρυα τὰς τόσας συμφορὰς μας.

118. Ὁ Ἕλλην τῆς Μακεδονίας.

Σὰν δὲν κόπτει τὸ σπαθί μου, ἡ αἰχμὴ σὰν δὲν τρυπᾷ,
ἡ ψυχὴ δὲν λησμονᾷ πῶς ἐπλάσθ' Ἑλληνική. (δίς).

Τῶν ἐχθρῶν μισῶ τὰ δῶρα, δὲν τὰ θέλω ὡς τὰ κατσῦνε,
τοὺς μισῶ ! καὶ ὡς μὲ μισοῦνε· προτιμῶ τὴν φυλακὴν. (δίς)

Τοῦ βουλγαρισμοῦ ἡ ψώρα Μακεδόναν δὲν μολύνει.
οὐδὲ τὸν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμόν. (δίς)

Εἴμαι Ἕλλην, τὸ κρυῶμαι· ξεύρω τὴν κατὰ γυνῇ μου,
καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ μου ἐλευθέρως πάντῃ ζῇ. (δίς).

119. Ὁ ἐπίστρατος.

Ὁ ἐπίστρατος ἂν θέλῃ ἡ Πατρίς νὰ δοξασθῇ,

ὅταν προσκληθῇ 'ς τὰ ἔπλα πρέπει ἐν σπουδῇ νάλθῃ,
ἔχων εἰς τὸν νοῦν του ὅτι, θὰ 'ποθάνῃ μιὰ φορὰ.

γὰρ τὴν δόξαν τῆς Πατρίδος ὡς πεθάνῃ μὲ χαρά.

Μέσα 'ς τὴν βροντὴν τῶν ὅπλων, 'ς τοῦ πολέμου τὴν βοή,
τὸ ἀμάραντον στεφάνι ὁ ἀνδρεῖος θὰ εὕρῃ.

Θ' ἀναγράψῃ δὲ ἡ δόξα τῶνομά του ἐς αἰεί,
ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἀνθρώπων ἀλησμόνητον νὰ ζῇ.

Κ. Λάσκαρης.

120. Γὰρ τὴν Πατρίδα.

Δὲν θέλω πλέον νᾶχω πλούτη, δόξαν καὶ τιμὴν,
τὴν Πατρίδα μ' ὅταν βλέπω ἡττημένην, ταπεινὴν.
Ἄχ, Θεέ, Θεέ, Θεέ μου, δός μου πάλιν τὴν στιγμὴν,
εἰς τὸν πόλεμον νὰ τρέξω γὰρ τοῦ Ἑθνους τὴν τιμὴν.

Ἐν καὶ μόνον εἰς τὸν νοῦν μου αἰωνίως θὰ κρατῶ,
χάριν Σοῦ, Πατρίς γλυκεῖα, τὴν ζωὴν μου νὰ ψηφῶ.
Δὲν μὲ μέλλει ν' ἀποθάνω, δὲν μὲ μέλλει νὰ χαθῶ,
ἀρκεῖ μόνον Σέ, Πατρίς μου, δοξασμένην νὰ ἰδῶ.

Κ. Λάσκαρης.

121. Ἡ Ἑλληνικὴ νεότης.

Εἶν' ἡ νεότης μας, παιδιὰ, ὠραία,
ἔχει μέσχα φλόγα ἐθνικὴ
ποῦ τὴν κάμνει νὰ 'νε θρακαλέα
ποῦ τὴν κάμνει πατριωτικὴ.
Στήθη εὐγενῇ ὅπου ἡ φωνή,
ἀντηχεῖ τοῦ ἔθνους ἡ σεμνή. (δίσ).

Ἐχει Ἑθνος νὰ υπερασπίσῃ
καὶ Πατρίδα καὶ ἅγιο Σταυρό,
Δοξασμένο θέλει νὰ τ' ἀφήσῃ
τ' ὄνομα ἐκεῖνο τὸ λαμπρό.

Καὶ θὰ πολεμῇ πᾶσα τὴ στιγμὴ,
νὰ γενῇ τοῦ Ἑθνους ἡ τιμή. (δίσ).

Εἶν' ἡ δάφνη τῶν προγόνων κτῆμα
'ς τῆς Ἑλλάδος βγαίνει τὰ βουνά.
Τῶν ἡρώων μας κοσμεῖ τὸ μνήμα,
καὶ εἰς αὐτὴν ἡ δόξα δὲν γερνᾷ.

Ἄνεμος περνᾷ καὶ ὅλα τὰ χαλᾷ,
ἀλλ' ἡ δάφνη ζῇ πεντοτενιά. (δίσ).

Ἵστοὺς ἀγῶνας μέσχα γεννημένη
καὶ μὲ τῆς πατρίδος τὴν εὐχή,
μ' ἀναμνήσεις εἶνε ζυμωμένη
δὲν γνωρίζει νὰ λιγοψυχῇ.

Φόβος τί θὰ 'πῇ, εἶνε ἀντροπή.
νὰ τὸ νοιώσῃ Ἑλλήνους ψυχή. (δῖς)
Τὸ γλυκὺ κι' ἐγκάρδιόν μας χάρη,
ς ὅλα μας τ' ἀδέλφια τὰ φοιτητά,
Πέτα πῶς κ' ἐδῶ ὅλο χαρὰ
τραγουδοῦν τοῦ Ἑθνους τὰ παιδιά. (δῖς).

122. Δόξα εἰς τοὺς παρὰ τὰ σύνορα πεσόντας.

ὦ Πατρίδα μου καυμένη,
Ἐλα, δῶ μὲ περιφάνεια,
κύψε ῥόδα κύψε κρίνα
κύψε δάφνια κλαδιά.

Μὲ τὰ μητρικὰ Σου χέρια
πλέξ' ἀμάρναντα στεφάνια,
καὶ στεφάνωσε τὸ μνημεῖον,
Τὰ νεκρά Σου τὰ παιδιά.

ὦ Πατρίδα μου καυμένη,
τὸ γλυκύλαλό Σου σπῆμα,
μὲ τὸ ὑστερὸν φιλί Σου
τέτοιον λόγο ἄς τοὺς πῇ.

Κοιμηθῆτε δοξασμέναι
σεῖς ! μ' ἀγιάσατε τὸ χῶμα,
κι' ἐξεπλύνετε μὲ αἷμα
καὶ τῶν ἄλλων τὴν ἄντροπή.

Γ. Δροσίνης.

123. Ἑμβατήριον.

Ζωσθῆτε τάρματα, παιδιά,
κ' εὐπᾶτε στὴν ἀράδα,
κ' ἐμπρὸς μ' Ἑλληνικὴ καρδιά
Ἑμπρὸς γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Εἶν' ἡ Ἑλλάδα μας πολὺ
μικρὴ καὶ στενεμένη,
κι' ἡ λευθεριὰ εἶνε πουλί
ποῦ στὸ κλουβὶ δὲν μπαίνει. (δῖς).

Θέλωμ' Ἑλλάδα ἀρετὴ
μὰς λείπει κι' ἄλλη ἀκόμα.
ἐμπρὸς τῆς λευθεριᾶς, ἀετοί,
στὸ σκληθωμένο χῶμα. (δῖς).

124. Ἡ Οὐρανία Πατρίς.

Λαμπροτέρα ἡλίου ἢ γῆ
ἦν σαφῶς διορωμέν μακράν,
λευχημόνων ἀγγέλων μονή
κοσμημένη μὲ θείαν χαράν.

Ναὶ ἐκεῖ, νὰ ἐκεῖ,
θέλωμέν ποτε συναντηθῇ.
ὦ Πατρίς οὐρανία,
Εὐδαίμων καὶ τρις ποθητή.

Φίλους πύσους ὀρώμεν ἐκεῖ,
 πυρευθέντες μικρὸν πρὸ ἡμῶν.
 Ἄσμεν ἄδουσι νέον γλυκύ,
 ἀνυμνοῦντες ἀεὶ τὸν Ἀμνόν.
 Νεὶ ἐκεῖ, νεὶ ἐκεῖ κλπ.
 Ὁ Σωτήρ μᾶς προσμένει ἐκεῖ
 καὶ οἰκείων πολλοὺς προσφιλεῖς.
 Πότε ἄρά γε θέλω σταθῇ
 καὶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν ἀσφαλῆς.
 Νεὶ ἐκεῖ, κλπ.

Πλὴν τὸν δρόμον μου τέλος δρομῶν
 με ἐκείνους θὰ συναντήθῃ.
 Κεὶ τοὺς πόθους μου πάντας πληρῶν
 αἰωνίως ἐν δόξῃ θὰ ζῶ.
 Νεὶ ἐκεῖ κλπ.

125. Τὸ τουφεκάκι.

Τὸ τουφεκάκι ποῦ κρατῶ
 Τὸ κελκαμένο τουφεκάκι
 Δὲν εἶν' ἐκεῖνο ποῦ ζητῶ
 Ἄλλ' εἶνε μόνον παιγνιδάκι,
 Τεράμ, τεράμ, μπούμ, μπούμ!
 Μπαροῦτι μέσα δὲν χωρεῖ
 Φωτιά δὲν βγάζει οὔτε σφαῖρα
 Νὰ πολεμῇ δὲν μπορεί,
 Βροντᾷ μόνον 'ς τὸν ἑέρα.
 Τεράμ, τεράμ, μπούμ, μπούμ!
 Μὴ μιὰ ἡμέρα, τί χαρά!
 Καὶ πότ' αὐτὴ θὰ ζημερώσῃ.
 Νὰ ἰδῇς τουφέκι μιὰ φορά
 Ποῦ ἡ Πατρίς μου θὰ μοῦ δώσῃ.
 Τεράμ, τεράμ, μπούμ, μπούμ!
 Τότε ποῖός ν' ἔβγῃ θὰ μπορῇ
 Ἐμπρὸς σὲ τέτοιον παλληκάρι!
 Μὲ τὸ τουφέκι τὸ βερού
 Θὰ σοῦ κρατῶ ἕνα καμάρι!
 Τεράμ, τεράμ, μπούμ, μπούμ!

Κ' ἂν ἡ Πατρίς μὲ χρειασθῇ
 Γιὰ τὴν Πατρίδα θ' ἀποθάνω.
 Ὅσον τὴν μάχην ὅποιος φονευθῇ
 Τιμὴ 'ς τὸν τάφο του ἀπάνω.
 Τεράμ, τεράμ, μπούμ, μπούμ!
 Ἰω. Κ. Πολέμης.

126. Ὁ μικρὸς ἱππεύς.

Στ' ἄλλοιὰ σὰς παιδιὰ,
 Νὰ σὰς ἰδῶ μὲ καρδιά,
 Τὰ ποδάκια σφικτά,
 Τὰ λουριά τεντωντά.
 Τ' ἄλλογό μου τρελλό,
 Δὲν πειράζει, γελῶ,
 Σὰς ἐπιπάζει : χὰ ! χὰ !
 Πῶς φοβεῖσθε, πτωχὰ !
 Καμωρῶστέ μ' ἐγώ,
 Μοναχὸς τ' ὀδηγῶ,
 Μιὰ κ' ἐπάνω λαμπρός,
 Κ' ἕνα κτύπο κ' ἐμπρός !
 Τί θαρρεῖτ' ! εἰμπορῶ
 Σ' τὴ φωτιά μὲ κειρό,
 Νὰ σὰς γίν' ὀδηγός,
 Ἴππικὸν λοχαγός.
 Ἡλίας Τανταλίδης.

127. Ἡ Ἑλευθερία τῆς Κρήτης

Μέσ' τὸ αἶμα βουτυγμένη μὲ πληγαῖς νωπαῖς ἀκόμα
ἀπ' τῆς Κρήτης τ' ἅγιο γῶμα ἐπετάχθη ἑλευτεριά.

Κι' ἀγκαλιάζοντας τὴ δόξα
τὴ δαφνοστεφανωμένη,
Παίρνει δρόμους κι' ἀναβαίνει
πολιτεῖαις καὶ χωριά.

Χαιρετοῦν τὸν ἐρχομὸν τῆς βροντερόφωνα τουφέκια
κι' ἀστραπαεῖς κι' ἀστροπελέκια χύνουν λάμψι περισσή.

Καὶ φωνὴ παλληκαρίσια
ἀπ' τὴν Ἰδη καταβαίνει·
Χαῖρε, Κρήτη ἀνδρειωμένη.
Χαῖρε, ἑλεύθερο νησί.

ΤΕΛΟΣ

